

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 9522100223
Dátum vydania rozhodnutia: 17.09.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:9522100223.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč - Šeberu v trestnej veci obžalovanej MUDr. C. R.Y., pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom 17. septembra 2024 v Bratislave, o odvolaniach obžalovanej MUDr. C. R.Y. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, z 25. októbra 2022, sp. zn. 2T/10/2022, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

Obžalovanú

MUDr. C. R., narodenú XX. G. XXXX v M., trvale bytom H. E. XXX, okres D.,

u z n á v a v i n n o u , ž e

1/ 29. septembra 2020 v čase približne o 07.38 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a.s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta Mgr. C. R. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme darčekovej tašky s obsahom čokolády a kávy v sklenej nádobe v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že mu predpíše liečebné procedúry,

2/ 22. októbra 2020 v čase približne o 08.24 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a.s., v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta D. M. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok v hotovosti vo výške 20,- Eur v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, a to za uvedenie zhoršenia zdravotného stavu do zdravotných záznamov a stanovenia ďalšej kontroly na 17. decembra 2020 pre účely predĺženia práceneschopnosti pacienta D. M.,

3/ 4. novembra 2020 v čase približne o 10.00 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D.,

a.s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta E. H. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme fľaše alkoholu zn. Captain Morgan v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že mu vypíše lekársku správu pre účely žiadosti na príspevok na vozidlo a zvýšenie invalidity,

4/ 12. novembra 2020 v čase približne o 15.05 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a.s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala od G. D. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme darčekovej tašky obsahujúcej ručne vyrobené umelecké hodiny a nezistenú fľašu s bližšie nezisteným obsahom za to, že jej podpíše dokumenty potvrdzujúce odpracovanie praxe na rehabilitačnom oddelení, ktorú vykonala v presne nezistenej dĺžke,

5/ 26. novembra 2020 v čase približne o 08.27 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta MUDr. C. R. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme bielo-ružovej darčekovej tašky s obsahom fľaše „šampanského“ vína v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že ho ako pacienta zaevidovala s tým, že na tomto základe mu v budúcnosti navrhne kúpeľnú liečbu, a súčasne mu vystavila potvrdenie o lekárskom vyšetrení bez uvedenia dátumu,

6/ 1. decembra 2020 v čase približne o 08.29 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta O. Q. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme kávy v kovovej dóze v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že jej vystaví nález a predpíše rehabilitácie,

7/ 2. decembra 2020 v čase približne o 11.28 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta C. V. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme kávy v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, a to za predpísanie liečebných procedúr,

8/ 7. decembra 2020 v čase približne o 10.11 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala od R. G. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona) bez právneho dôvodu úplatok vo forme bonboniéry v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, aby pre jej matku G. I. predpísala prenosný záchod a prídavný zvyšovač na toaletu a vypísala návrh pre revízneho lekára na schválenie prekladacieho chodítka,

9/ 16. decembra 2020 v čase približne o 09.10 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a.s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta Ing. K. H., bez právneho dôvodu, úplatok vo forme vianočnej sviečky a vianočnej kazety čajov v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že jej predpísala liečebné procedúry,

10/ 17. decembra 2020 v čase približne o 09.01 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a.s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta D. M. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok v hotovosti vo výške 20,- Eur v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti pre účely predĺženia jeho práceneschopnosti,

t e d a

v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo pre seba prijala úplatok,

č í m s p á c h a l a

pokračovací prečin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona.

Za to jej u k l a d á

Podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienienečne o d k l a d á.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona u r č u j e skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona u k l a d á peňažný trest vo výške 1.000,- Eur (slovom tisíc Eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený u s t a n o v u j e náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

II. Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej tiež „špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 25. októbra 2022, sp. zn. 2T/10/2022 uznal obžalovanú MUDr. C. R. vinnou zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe že:

1/ dňa 29.09.2020 v čase približne o 07.38 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta Mgr. C. R. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme darčekovej tašky s obsahom čokolády a kávy v sklenej nádobe v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že mu predpíše liečebné procedúry,

2/ dňa 22.10.2020 v čase približne o 08.24 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s., v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta D. M. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok v hotovosti vo výške 20,- Eur v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, a to za uvedenie zhoršenia zdravotného stavu do zdravotných záznamov a stanovenia ďalšej kontroly na deň 17.12.2020 pre účely predĺženia práceneschopnosti pacienta D. M.,

3/ dňa 04.11.2020 v čase približne o 10.00 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta E. H. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme fľaše alkoholu zn. Captain Morgan v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že mu vypíše lekársku správu pre účely žiadosti na príspevok na vozidlo a zvýšenie invalidity,

4/ dňa 12.11.2020 v čase približne o 15.05 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala od G. D. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme darčekovej tašky obsahujúcej ručne vyrobené umelecké hodiny a nezistenú fľašu s bližšie nezisteným obsahom za to, že jej podpíše dokumenty potvrdzujúce odpracovanie praxe na rehabilitačnom oddelení, ktorú vykonala v presne nezistenej dĺžke,

5/ dňa 26.11.2020 v čase približne o 08.27 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta MUDr. C. R. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme bielo-ružovej darčekovej tašky s obsahom fľaše šampanského vína v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že ho ako pacienta zaevidovala s tým, že na tomto základe mu v budúcnosti navrhne kúpeľnú liečbu, a súčasne mu vystavila potvrdenie o lekárskom vyšetrení bez uvedenia dátumu,

6/ dňa 01.12.2020 v čase približne o 08.29 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta O. Q. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme kávy v kovovej dóze v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že jej vystaví nález a predpíše rehabilitácie,

7/ dňa 02.12.2020 v čase približne o 11.28 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta C. V. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme kávy v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, a to za predpísanie liečebných procedúr,

8/ dňa 07.12.2020 v čase približne o 10.11 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala od R. G. (ktorá bola v samostatnom konaní právoplatne odsúdená za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona) bez právneho dôvodu úplatok vo forme bonboniéry v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, aby pre jej matku G. I. predpísala prenosný záchod a prídavný zvyšovač na toaletu a vypísala návrh pre revízneho lekára na schválenie prekladacieho chodítka,

9/ dňa 16.12.2020 v čase približne o 09.10 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta Ing. K. H. (ktorá bola v samostatnom konaní trestne stíhaná za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona a o jej vine nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté), bez právneho dôvodu, úplatok vo forme vianočnej sviečky a vianočnej kazety čajov v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti za to, že jej predpísala liečebné procedúry,

10/ dňa 17.12.2020 v čase približne o 09.01 hod. v meste D. na R. ulici č. XXX/XX v objekte U. D., a. s. v priestoroch svojej ambulancie, ako primárka rehabilitačného oddelenia, prijala počas lekárskeho vyšetrenia od pacienta D. M. (ktorý bol v samostatnom konaní právoplatne odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona), bez právneho dôvodu, úplatok v hotovosti vo výške 20,- Eur v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti pre účely predĺženia jeho práceneschopnosti.

Za to špecializovaný trestný súd uložil obžalovanej MUDr. C. R. podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého jej podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu 5 (päť) rokov s probačným dohľadom nad jej správaním v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 2 ods. 4 Trestného zákona jej uložil aj povinnosť

spočívajúcu v účasti na hlavných pojednávaniach, až do ich skončenia, v piatich trestných konaniach vedených za trestný čin prijímania úplatku podľa § 329 Trestného zákona.

Zároveň súd prvého stupňa podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenej aj peňažný trest 10.000,- Eur s tým, že podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona jej ustanovil pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šest') mesiacov.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podali obžalovaná MUDr. C. R., čo do výroku o vine a treste a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), „len“ čo do výroku o treste odvolania.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaná, prostredníctvom svojho obhajcu, po zrekapitulovaní rozhodnutia súdu prvého stupňa, vyjadrila názor, že výrok o vine napadnutého rozsudku je nezákonný, pretože prokurátor na hlavnom pojednávaní neunesol dôkazné bremeno a nedokázal, že skutky uvedené v bodoch 1/až 10/ napadnutého rozsudku sa stali. Uviedla ďalej, že vina jej nebola, podľa jej názoru, na hlavnom pojednávaní dokázaná, skutkový záver je nepreskúmateľný a právne svojvoľný, pretože súd prvého stupňa pri vydávaní napadnutého rozhodnutia vôbec nevzal na zreteľ, že sa jedná o 10 skutkov, pri ktorých je potrebné osobitne skúmať a hodnotiť, či ten - ktorý skutok bol na hlavnom pojednávaní zo strany prokurátora dokázaný s tým, že ku každému skutku bolo vykonávané iné dokazovanie, čo nemožno zhodnotiť spoločne jedným skutkovým záverom a len paušálne konštatovať, že obžalovaná sa dopustila všetkých skutkov tak, ako je uvedené vo výroku o vine. V tejto súvislosti potom obžalovaná poukázala na obsah rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 6To/8/2018 a 6To/5/2015 zaoberajúcich sa a vysvetľujúcich zásadu prezumpcie neviny a namietala, že nebolo jej povinnosťou na hlavnom pojednávaní svoju nevinu dokazovať, sťažných skutkov sa nedopustila, táto skutočnosť jej nebola vôbec preukázaná a na podklade dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní nemožno mimo dôvodnú pochybnosť ustáliť, že skutky 1/ až 10/ sa vôbec stali. Vo vzťahu ku skutkom 1/až 10/, každému zvlášť, odvolateľka poukázala na ustálené skutkové okolnosti, obsah dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní a namietala, že jednotlivé ustálené skutkové okolnosti z vykonaného dokazovania nevyplývajú a na ich preukázanie bolo nevyhnutné prečítať príslušnú zdravotnú dokumentáciu s výnimkou skutku 4/, ohľadom ktorého na preukázanie jednotlivých skutkových okolností bolo potrebné prečítať obsah príslušných dokumentov (nešlo o pacientku, ale praktikantku na rehabilitačnom oddelení). V tejto súvislosti poukázala na obsah výpovedí jednotlivých svedkov, ktorí všetci zhodne uviedli, že obžalovanej žiaden úplatok neposkytli, ale išlo o dary s tým, že obžalovaná od nich nikdy nič nežiadala a nikdy a ničím nepodmieňovala poskytnutie zdravotnej starostlivosti a namietala, že výrok o vine je nezákonný aj z dôvodu, že skutky 1/ až 10/ nie sú trestnými činmi, čo znamená, že špecializovaný trestný súd ustálené skutky nesprávne právne posúdil. Odvolateľka zároveň namietala časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorej poskytovanie zdravotnej starostlivosti špecializovaný trestný súd prirovnal k činnostiam v iných oblastiach verejného života (činnosti sudcu, policajta). Takéto odôvodnenie považovala za svojvoľné, izolované a načisto paušálne, nezohľadňujúce skutočnosť, že medzi poskytovaním zdravotnej starostlivosti a výkonom štátnej moci je zásadný rozdiel, pretože štátnu moc vykonávajú štátne orgány, ktoré môžu konať iba na základe ústavy a v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), kdežto zdravotnú starostlivosť poskytujú subjekty súkromného práva, ktoré môžu konať všetko, čo nie je zákonom zakázané (článok 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky), pritom žiaden všeobecne záväzný právny predpis nezakazuje obžalovanej ako poskytovateľke zdravotnej starostlivosti prijať dar od svojho pacienta, avšak súd prvého stupňa sa s touto skutočnosťou v dôvodoch svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný pre neurčitosť a pre neuvedenie dôvodov preukazujúcich jeho vecnú správnosť a zákonnosť. V tejto súvislosti obžalovaná poukázala na znenie § 44 ods. 2 zákona číslo 577/2004 Z. z. a namietala, že jej ako poskytovateľke zdravotnej starostlivosti je zakázané podmieňovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti iným plnením, iný zákaz však z citovaného právneho predpisu nevyplýva, pritom z vykonaného dokazovania je jednoznačne zrejmé, že nikdy poskytnutie zdravotnej starostlivosti nepodmieňovala akýmkoľvek plnením, či darom. Poukazujúc na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ďalej namietala, že právny poriadok Slovenskej republiky jej síce zakazuje

podmieňovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti darmi, či inými plneniami, avšak nezakazuje jej prijať dar od pacienta, ktorý tak urobil na základe svojho slobodného rozhodnutia. S týmito skutočnosťami (rozdielom medzi subjektami súkromného práva a výkonom štátnej moci štátnymi orgánmi) sa súd prvého stupňa nijakým spôsobom nezaoberal, preto je jeho argumentácia svojvoľná, arbitrárna a nezohľadňuje, že lekár ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je subjektom súkromného práva, ktorý nie je nositeľom štátnej moci a ani verejnej moci, lekár nie je štátnym orgánom, a preto sa naňho článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nevzťahuje, zároveň si súd prvého stupňa odporuje, keď na jednej strane argumentuje, že nie všetky plnenia, na ktoré nie je právny nárok, je možné automaticky považovať za úplatok, avšak na strane druhej, automaticky považuje všetky dary za úplatky konštatujúc, že osoba, ktorá obstaráva veci všeobecného záujmu, nemôže v súvislosti s takouto činnosťou prijímať žiadne pozornosti ani darčeky. Odvolateľka zároveň zdôraznila, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti postupovala vždy v súlade so zákonom („lege artis“), žiadneho zo svojich pacientov nikdy bezdôvodne neuprednostnila na úkor iného pacienta, žiadneho zo svojich pacientov neukrátila v prospech iného pacienta, pričom všetci pacienti dostali rovnakú kvalitu zdravotných služieb s tým, že žiadnym spôsobom nepoškodila ani Slovenskú republiku a ani verejný záujem, keďže všetkým pacientom poskytla všetko, na čo mali nárok, konanie (postup) obžalovanej nebol v ničom protiprávny a v ničom nebol spoločensky škodlivý. Napádanému rozsudku preto obžalovaná vytkala prílišný formalizmus, čo do právneho posúdenia veci (skutkov 1/ až 10/) s tým, že trestné právo ako prostriedok „ultima ratio“ nemôže byť uplatňované formálne, ale len tam, kde je to skutočne nevyhnutné, pritom obžalovaná nijakým spôsobom neporušila, ani neohrozila článok 40 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého má každý právo na ochranu zdravia, toto právo pacientov obžalovanej bolo zachované a naplnené, avšak súd prvého stupňa nevysvetlil a neodôvodnil (v napadnutom rozhodnutí), v čom by malo byť konanie obžalovanej spoločensky škodlivé a protiprávne. V tejto súvislosti zdôraznila, že za prijatie úplatku nie je možné považovať plnenie prijaté v súvislosti so zabezpečením individuálneho záujmu (v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 4Tz/22/2000, 1Toš/5/2007 a na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky I. ÚS 402/08). Odvolateľka ďalej poukázala na skutočnosť, že vždy dodržiavala aj Etický kódex zdravotníckeho pracovníka (príloha číslo 4 k zákonu číslo 578/2004 Z. z.) a uviedla, že ak vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť výklad konformný s ústavou a záväznými medzinárodnými zmluvami poukazujúc pritom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky I. ÚS 117/07. V tejto súvislosti potom ešte obžalovaná poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a namietala, že bez protislužby korupcia neexistuje, dary v zdravotníctve nemajú automaticky korupčný charakter, lebo takéto charakter majú len dary, ktoré sú podmienené neoprávneným protiplnením s tým, že prejavy vďaky darmi nepatrnej hodnoty sú v rámci dobrých mravov nepochybne akceptovateľné, pritom obžalovaná v prípadoch uvedených pod bodmi 1/ až 10/ napadnutého rozsudku prijala dary ako prejav vďaky, ktoré nijako neovplyvnili poskytovanie zdravotnej starostlivosti, keďže neboli podmienkou jej poskytovania. V ďalšej časti podaného odvolania obžalovaná namietala, že výsluchy svedkov a obrazovo-zvukové záznamy, na podklade ktorých dospel súd prvého stupňa k odsudzujúcemu rozsudku, boli vykonané nezákonným spôsobom. V tejto súvislosti vyjadrila názor, že už v prípravnom konaní došlo k neprípustnej sugescii na svedkov zo strany vyšetrovateľa, keď im počas ich výpovedí prehrával obrazovo-zvukové záznamy, čím neprípustným spôsobom ovplyvnil pamäťové stopy týchto osôb, čo obžalovaná považuje za neprípustné, keďže podľa Trestného poriadku svedok vôbec nemá právo nahliadať do spisu a vyšetrovateľ nemá právo oboznamovať svedka s obsahom vyšetrovacieho spisu, či s obsahom dôkazných prostriedkov, ktoré sa v spise nachádzajú, Trestný poriadok neupravuje postup vyšetrovateľa, v rámci ktorého by mohol oboznamovať svedkov s obsahom dôkazných prostriedkov, niet taktiež žiadneho procesného ustanovenia, ktoré by umožňovalo vyšetrovateľovi prehrávať svedkovi v prípravnom konaní obrazovo-zvukový záznam a pýtať sa ho, kto je na tomto zázname a žiadať svedka, aby sa k nemu podrobne vyjadril s tým, že vyšetrovateľ ako orgán činný v trestnom konaní si nemôže vymýšľať a skúšať nové spôsoby dokazovania, ktoré nemajú oporu v Trestnom poriadku či inom zákone. Za takejto situácie potom svedok, podľa názoru obžalovanej, nevypovedá, čo mu je známe o trestnom čine, ale o tom, čo mu vyšetrovateľ ukázal, pritom svedkovi sa nesmú klásať otázky, v ktorých je obsiahnuté, ako na otázku odpovedať, ďalej otázky klamlivé a ani otázky, ktoré by obsahovali skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede. Preto obžalovaná

považovala výpovede svedkov z prípravného konania za procesne nepoužiteľné a týchto svedkov za diskvalifikovaných z vypočúvania na hlavnom pojednávaní. Pokiaľ sa vyšetrovateľ v prípravnom konaní pýtal svedkov, kto je na obrazovo-zvukovom zázname, fakticky, v materiálnej rovine, vykonával, podľa názoru obžalovanej, rekogníciu osôb, avšak bez dodržania na ňu sa vzťahujúcich príslušných ustanovení Trestného poriadku, potom, čo svedkom ukázal údajného páchatel'a stíhaného trestného činu, pritom navyše rekogníciu osoby na základe fotografií možno vykonať len v prípade, keď iný postup (rekognícia „in natura“) nie je možný. V tejto súvislosti poukázala odvolateľka na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 6To/7/2014 a 4Tdo/12/2008. Postupom vyšetrovateľa v prípravnom konaní bola tak, podľa názoru obžalovanej, narušená vierohodnosť týchto svedkov, ako aj autenticita ich výpovedí, s čím sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí vôbec nezaoberal, a vôbec nehodnotil, preto je napadnutý rozsudok nezákonný, svojvoľný a nepreskúmateľný, navyše tento obžalovanou napádaný stav (zapríčinený vyšetrovateľom), je nezvratný, keďže pamäť jednotlivých svedkov už nemožno „uviesť do pôvodného stavu“. Obdobne tak, podľa názoru obžalovanej, sú absolútne nezákonné aj obrazovo-zvukové záznamy, ktoré boli podkladom vydania napadnutého rozsudku, a to tak z hľadiska zabezpečenia týchto dôkazov, ako aj spôsobu ich vykonania na hlavnom pojednávaní, keďže súčasťou ich vykonania na hlavnom pojednávaní ani v jednom prípade nebola správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný. Z uvedeného je potom, podľa názoru obžalovanej, zrejmé, že na hlavnom pojednávaní nebol vykonaný žiaden procesne použiteľný dôkaz preukazujúci vinu obžalovanej. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 1Toš/4/2009, ako aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Matanovič proti Chorvátsku odvolateľka ďalej namietala, že súd prvého stupňa si pred vydaním napadnutého rozsudku neoveril a v rámci dokazovania nezistil, či predmetné obrazovo-zvukové záznamy sú v spise uložené v celosti tak, ako to vyžaduje § 114 ods. 6 v spojení s § 115 ods. 6 Trestného poriadku, pritom na námietku v tomto smere prednesenú obhajcom v jeho záverečnej reči súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nereagoval, len pri jeho ústnom odôvodňovaní uviedol, že v spise sa nachádza prenosný disk, na ktorom je aj adresár označený ako záznam v celistvosti, avšak vykonaný nebol, pretože žiadna zo strán jeho vykonanie nenavrhol a ani špecializovaný trestný súd nepovažoval za potrebné tento dôkaz vykonať. Z tohto dôvodu považovala obžalovaná obrazovo-zvukový záznam za nepoužiteľný ako podklad pre rozhodnutie súdu, navyše napadnuté rozhodnutie je aj v tejto časti pre absenciu dôvodov svojvoľné a nepreskúmateľné. Vo vzťahu k príkazom na použitie informačno-technických prostriedkov obžalovala namietala, že hoci sudca pre prípravné konanie v ich odôvodnení hovorí o MUDr. C. R. ako obvinenej, v tom čase jej nielenže nebolo vznesené obvinenie, ale nebolo dokonca ani začaté trestné stíhanie vo veci, čo spôsobuje nezákonnosť a nesprávnosť jednotlivých príkazov, keďže orgánom činným v trestnom konaní nič nebránilo uznesenie o začatí trestného stíhania vydať, pritom účelom a zmyslom procesného inštitútu začatia trestného stíhania je, aby orgány prípravného konania mohli vykonávať procesne použiteľné dôkazy podľa Trestného poriadku (v tomto smere poukázala obžalovaná na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 2To/13/2015). Poukazujúc na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky I. ÚS 274/2005 a ESLP vo veci Dragojevič proti Chorvátsku obžalovaná namietala, že sudca pre prípravné konanie príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky dostatočne neodôvodnil, žiadnym spôsobom nepoukázal na konkrétne dôvody, ktoré ho viedli k ich vydaniu, nepoukázal na legalitu, legitimitu a proporcionalitu zásahu a nevysvetlil, prečo práve tento zásah je v demokratickej spoločnosti nevyhnutný, pritom sudca pre prípravné konanie sa ani len nezaoberal žiadnymi menej inváznymi spôsobmi, čím došlo k hrubému zásahu do práv obžalovanej, pričom z nezákonných rozhodnutí - príkazov sudcu pre prípravné konanie nemôžu žiadnym spôsobom vzniknúť zákonné a prípustné dôkazy s ohľadom na doktrínu takzvaného ovocia z otráveného stromu. V tejto súvislosti obžalovaná poukázala na rozhodnutia ESLP vo veciach Gäfen proti Nemecku, Peck proti spojenému kráľovstvu a Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky III. ÚS/561/2021, I. ÚS 4/2002, I. ÚS 36/2002, I. ÚS 36/2002, I. ÚS 193/2003, II. ÚS 403/2013 a ďalšie, a namietala neproporcionalitu použitia obrazovo-zvukových záznamov s tým, že sudca pre prípravné konanie v dotknutých príkazoch neposkytol žiadnu inú alternatívu vo vzťahu k tomuto prostriedku, ani orgány činné v trestnom konaní nezvažovali iné alternatívne postupy, napríklad použitie inštitútu agenta v spojení so sledovacím zariadením, keďže takýto spôsob by výrazne nižším spôsobom zasahoval do súkromia obžalovanej ako lekárky, ale hlavne

pacientov, či zamestnancov nemocnice, zároveň orgány činné v trestnom konaní, ale ani sudca pre prípravné konanie sa nijakým spôsobom nezaoberali zásahom do takzvaného lekárskeho tajomstva plynúceho či už z Etického kódexu zdravotníckeho pracovníka, Deontologického kódexu Slovenskej lekárskej komory alebo sľubu doktorov medicíny s tým, že ani orgány činné v trestnom konaní, ale ani súd nežiadali žiaden príslušný orgán, aby boli jednotlivé osoby zbavené povinnosti mlčanlivosti vo vzťahu k lekárskemu tajomstvu. Odvolateľka ďalej namietala, že v prípade vyššie uvádzaného postupu orgánov činných v trestnom konaní bolo namieste postupovať podľa príslušných ustanovení zákona o Policajnom zbore v spojení s ustanoveniami zákona o ochrane pred odpočúvaním, keďže v tom čase nebolo trestné stíhanie ani len začaté. V tomto kontexte obžalovaná namietala, že nebola dodržaná zásada náležitého zistenia skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 1 Trestného poriadku, vyhľadávacia zásada vyplývajúca z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, zásada kontradiktórnosti a zásada rovnosti strán vyplývajúca z ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného poriadku, ale aj článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článku 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, poukázala na rozsudok ESĽP vo veci Amann proti Švajčiarsku zaoberajúci sa výkladom pojmu „súkromný život“ a namietala, že všeobecné záujmy spoločnosti si žiadnym spôsobom nevyžadovali vstup orgánov činných v trestnom konaní do lekárskej ambulancie obžalovanej a následnú inštaláciu kamery (technického zariadenia), na základe ktorých orgány činné v trestnom konaní zbierali niekoľko mesiacov informácie (bez toho, aby začali vo veci trestné stíhanie, teda trestné konanie) takýto postup orgánov činných v trestnom konaní a použitie informačno-technických prostriedkov boli, podľa názoru obžalovanej, absolútne neprimerané, pritom čím väčší je zásah do základných práv a slobôd jednotlivca, tým väčšími musí byť takýto zásah orgánu verejnej moci voči jednotlivcovi odôvodnený. V tejto súvislosti potom ešte poukázala na päťstuňový test proporcionality používaný Európskym súdom pre ľudské práva v jeho aplikačnej praxi, šesťstuňový test proporcionality používaný Ústavným súdom Slovenskej republiky s odkazom na príslušné jeho rozhodnutia a potrebu začatia trestného stíhania za účelom umožnenia vykonávania procesne použiteľných úkonov podľa Trestného poriadku a dôsledky odkladania, respektíve posúvania uznesenia o vznesení obvinenia v podobe podstatnej vady prípravného konania s odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky o právnu teóriu. V prejednávanej trestnej veci potom obžalovaná namietala, že orgány činné v trestnom konaní disponovali informáciami podstatnými pre toto trestné konanie už 16. decembra 2020, avšak uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia (v jednom) vydali až 20. apríla 2021, teda po uplynutí viac ako štyroch mesiacov, čo je, podľa názoru odvolateľky, neprimerane dlhé časové obdobie. V ďalšej časti podaného odvolania s poukazom na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky spisovej značky II. ÚS 21/2000 a III. ÚS 39/2009 obžalovaná namietala neprimeranú prísnosť, nezákonnosť a ústavnú non-konformnosť uložených trestov, a teda nezákonnosť výroku o treste v porovnaní s výrokom o treste obsiahnutým v trestnom rozkaze, ktorým jej bol uložený zásadne miernejší trest, avšak súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nijakým spôsobom neodôvodnil, prečo ukladá trest podstatne prísnejší, preto je jeho rozhodnutia aj z tohto uhla pohľadu svojvoľné a nepreskúmateľné pre neurčitosť a pre neuvedenie dôvodov. V tejto súvislosti ešte obžalovaná poukázala na rozhodovaciu prax špecializovaného trestného súdu a na iné jeho rozsudky, ktorými boli obžalovaným za obdobné skutky ukladané podstatne miernejšie tresty, na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 4To/2/2013, v zmysle ktorého spravodlivým je vždy len trest primeraný a namietala, že dary, ktoré prijala od svojich pacientov, nepresahujú v súhrne sumu ani 100,- Eur. Záverom potom ešte obvinená namietala nepreskúmateľnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť napadnutého rozsudku, jeho strohosť, absenciu náležitého odôvodnenia, rozpornosť s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku, nevysporiadanie sa ústavne súladným spôsobom s početnými obhajobnými námietkami poukazujúc a citujúc pritom početné rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obžalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie alebo alternatívne, aby po zrušení vec postúpil inému orgánu, a to disciplinárnej komisii Slovenskej lekárskej komory.

V doplnení podaného odvolania obžalovaná poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky

spisovej značky 4Pzo/3/2013, právnu teóriu obsiahnutú v priloženom článku a nález Ústavného súdu Českej republiky spisovej značky II. ÚS 789/2006 a namietala, že príkazy sudcu pre prípravné konanie na odposluchy a na vyhotovovanie obrazovo-zvukových záznamov (ITP), ktoré boli podkladom v dokazovaní sú jednak neprípustné, zároveň nezákonné, ústavne nekonformné a z tohto dôvodu je aj napadnutý rozsudok tiež nezákonný a nonkonformný.

K odvolaniu obžalovanej sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, prezentované v napadnutom rozsudku, vo vzťahu k výroku o vine považuje za dôvodné a správne, plne korešpondujúce s dôkazmi vykonanými na jednotlivých hlavných pojednávaniach a dôvody odvolania považuje naopak za neopodstatnené. Vo vzťahu k vypočutým svedkom uviedol, že v prejednávanej veci pôvodne vystupovali ako obvinení pre trestný čin podplácania podľa § 333 Trestného zákona (za takzvaný zrkadlový trestný čin vo vzťahu k trestnému činu, za ktorý je stíhaná obžalovaná), pričom po vylúčení ich vecí na samostatné konanie boli tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní dôkladne zákonným spôsobom poučení o ich právach, vrátane práva odoprieť vypovedať a až na dva prípady, následne vypovedali o okolnostiach, ktoré osobne vnímali svojimi vlastnými zmyslami, pričom v rámci svojej výpovede každý z nich opísal jednotlivé skutkové okolnosti, ktorých bol sám účastný, pričom sa nevyjadrovali k okolnostiam, ktoré uvádzali iní ďalší svedkovia. Postup vyšetrovateľa považoval prokurátor za súladný so zákonom a úplne bežný a štandardný s tým, že obrazovo-zvukové záznamy boli priamym, nosným, vizuálne nespochybniteľným dôkazom, na základe ktorých bol objektívne zdokumentovaný celý priebeh protiprávneho konania obžalovanej a fakticky aj svedkov, pričom výpovede svedkov v tomto prípade predstavovali už len podporné dôkazy s tým, že plne korešpondujú so zabezpečenými obrazovo-zvukovými záznamami, v súlade s ktorými vyznieva aj výpoveď samotnej obžalovanej, ktorá sa v podstate k spáchaniu trestnej činnosti priznala, avšak jej význam bagatelizovala. Vo vzťahu k absolútnej nezákonnosti obrazovo-zvukových záznamov prokurátor poukázal na obsah obžaloby a jeho návrh na vykonanie dokazovania, vrátane návrhu na oboznámenie správy o vyhotovení obrazovo-zvukového záznamu s tým, že súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní prehral všetky navrhnuté obrazovo - zvukové záznamy, pričom obhajoba mala možnosť sa k takto vykonanému dokazovaniu vyjadriť, čo v podstate aj využila a vyjadrila sa, avšak v priebehu celého trestného (súdneho) konania až do jeho skončenia (do vyhlásenia dokazovania za skončené) nenavrhol vykonať dôkazy v podobe prehratia obrazovo zvukových záznamov na technickom zariadení, a to ani jednotlivo ani v celosti, dokonca ani oboznámiť ich prepisy a ani písomnú správu o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný. V tejto súvislosti ešte prokurátor poukázal na skutočnosť, že obrazovo-zvukové záznamy sa nachádzajú uložené na 4 TB HDD v celosti (jeden z dvoch adresárov) a podľa prepisov (druhý adresár) s tým, že adresár označený „Záznamy v celosti“ obsahuje všetky vyhotovené záznamy za obdobie cca štyroch mesiacov, avšak nahrávanie prebieha sekvenčne a beží určitý čas (cca pol hodiny) a následne nahrávanie pokračuje (v tej istej sekunde), tak vzniká technicky veľké množstvo súborov (záznamov), ktoré sa však ukladajú do nového (samostatného) súboru, pričom obhajobe bolo v priebehu prípravného konania umožnené viackrát nazrieť do vyšetrovacieho spisu s tým, že jej bol predložený k nazretiu celý vyšetrovací spis vrátane obrazovo - zvukových záznamov v celosti uložených na priloženom HDD a obhajoba si vyžiadala kópiu obrazovo-zvukového záznamu len z 12. novembra 2020 v čase od 14.58 hod. do 15.17 hod. na vlastný elektronický nosič (USB), navyše obhajoba vo svojom návrhu na vykonanie dôkazov podľa § 240 ods. 3 Trestného poriadku, okrem vypočutia siedmich svedkov a prečítania výpovedí dvoch svedkýň, nenavrhol vykonanie žiadnych iných dôkazov. Prokurátor ďalej zdôraznil, že informačno-technické prostriedky boli použité podľa § 114 Trestného poriadku na podklade príkazu sudcu pre prípravné konanie, v súlade so zákonom, nie sú v rozpore s etikou, či morálkou s tým, že príkaz sudcu pre prípravné konanie splňal, podľa názoru prokurátora, všetky zákonné atribúty v zmysle platnej právnej úpravy, ustálenej súdnej praxe a vnútroštátnych súdov, ale aj EŠLP a zodpovedá aj zásadám proporcionality, subsidiarity, legality a legitimacy s tým, že zabezpečené obrazovo-zvukové záznamy boli predmetom aj tzv. zrkadlových trestných vecí, v ktorých boli použité ako dôkazy v konaní pred špecializovaným trestným súdom, ale aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky, pričom boli vyhodnotené ako zákonné a dôvodné.

V replike k vyjadreniu prokurátora obžalovaná, prostredníctvom svojho obhajcu, zrekapitulovala výrok

napadnutého rozhodnutia, obsah vyjadrenia prokurátora, poukázala na odôvodnenie ňou podaného odvolania a zdôraznila, že nikdy nepodmieňovala poskytnutie zdravotnej starostlivosti prijatím daru s tým, že takáto skutočnosť z vykonaného dokazovania nevyplynula, poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 1Toš/5/2007 a namietala, že nijakú zákonnú povinnosť plynúcu z postavenia lekárky neporušila, pritom z uvedeného rozhodnutia, ale aj historického vývoja skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku možno vyvodiť, že pre naplnenie tejto skutkovej podstaty sa vyžaduje porušenie osobitnej povinnosti, pričom porušenie „len“ morálnych pravidiel pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti nepostačuje. Obdobne tak poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 4To/10/2019 a konštatovala, že jej konaním nemohlo dôjsť k porušeniu objektu trestného činu prijímania úplatku, pretože nijakým spôsobom nenarušila záujem na poskytovaní lekárskej starostlivosti, ktorú riadne poskytla, pritom súd prvého stupňa sa nezaoberal a neposudzoval, či zdravotnú starostlivosť riadne poskytla, a teda či v skutočnosti došlo k porušeniu objektu trestného činu prijímania úplatku. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky publikované pod číslom 17/78 namietala, že špecializovaný trestný súd nevzal do úvahy, že je lekárkou a nepracuje v oblasti výkonu štátnej moci a správy, kde sa netolerujú dary ani nepatrnej hodnoty, a že posudzoval jej konanie striktnie formálne, nevysporiadal sa s materiálnou stránkou stíhaného skutku z pohľadu, že prostriedky trestného práva by mali byť prostriedkami „ultima ratio“ poukazujúc pritom na nález Ústavného súdu Českej republiky spisovej značky II. ÚS 2523/10 a namietajúc, že trestať v súčasnosti lekárku za prijatie kávy alebo čokolády je tak v zmysle uvedeného nálezu neprípustné, pretože takéto konanie nedosahuje prah takej závažnosti skutku, ktorý by vyžadoval potrestanie, čím dochádza k porušeniu ústavného princípu „nullum crimen, nulla poena, sine lege, a k porušeniu práva obžalovanej na spravodlivý proces. Obžalovaná vo vzťahu k vyjadreniu prokurátora ďalej namietala, že k spáchaniu trestnej činnosti sa nikdy nepriznala a výpovede spomínaných svedkov, podľa jej názoru, nijakým spôsobom nepotvrdzujú spáchanie trestného činu uvedeného v obžalobe zo strany obžalovanej, naopak z ich výpovede plynie, že išlo len o jej obdarovanie, pričom dary nijako nesúviseli a nepodmieňovali vykonanie lekárskeho vyšetrenia. Zároveň namietala, že doposiaľ nebola právoplatne odsúdená, vo vzťahu k nej stále platí prezumpcia neviny a keďže vyhotovovanie obrazovo-zvukových záznamov bolo realizované skrytým a utajovaným spôsobom vo vzťahu k stovkám až tisíciam pacientov, so zásahom do lekárskeho tajomstva, považovala takýto výkon práv orgánov činných v trestnom konaní za nemorálny a neetický. S poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky spisovej značky II. ÚS 2499/14, rozsudok Súdu pre verejnú službu Európskej únie z 5. júla 2011 a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky I. ÚS 114/2012, I. ÚS 274/2005 obžalovaná poukázala na význam lekárskeho tajomstva a práva na ochranu súkromia, zdôraznila potrebu posúdenia proporcionality zásahu spôsobeného vyhotovovaním obrazovo-zvukových záznamov z tohto pohľadu a jeho odôvodnenia a namietala, že príkazy vydané v prejednávanej trestnej veci možno považovať za nepreskúmateľné, pretože nespĺňajú podmienku relevantnej konkrétne vysvetľujúcej argumentácie, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre takýto zásah do práva na súkromie jednotlivých pacientov a tento nedostatok neodstránil ani súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Poukazujúc na R 45/2008 obžalovaná ešte namietala, že na hlavnom pojednávaní neboli posudzované obrazovo-zvukové záznamy vykonané ako dôkaz v celosti, čím došlo, podľa názoru obžalovanej, k porušeniu článku 6 ods. 1, ako aj článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Obžalovaná ďalej namietala aj porušenie prezumpcie neviny, poukazujúc pritom na rozsudok ESLP vo veci Mucha proti Slovenskej republike tým, že osoby odsúdené za to, že mali obžalovanej poskytovať úplatok, boli účelovo vyčlenené na samostatné konanie a bolo o nich rozhodnuté trestnými rozkazmi, ktorým sami nerozumeli, a preto voči nim nepodali ani odpor domnievajúc sa, že sa jednalo o poriadkové pokuty. Vzhľadom na to, že vydané trestné rozkazy a rozsudky boli na hlavnom pojednávaní prečítané a pojaté do odôvodnenia napadnutého rozsudku došlo, podľa názoru obžalovanej, v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia ESLP k zaujatosti v otázke viny obžalovanej, k porušeniu jej prezumpcie neviny a v konečnom dôsledku článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obžalovanej. V závere obžalovaná zotrvala na svojom návrhu uvedenom už v podanom odvolaní.

Prokurátor v dôvodoch ním podaného odvolania po zrekapitulovaní rozhodnutia súdu prvého stupňa uviedol, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa vo vzťahu k výroku o vine považuje za

dôvodné a správne, avšak napadnutý rozsudok v časti týkajúcej sa uloženého trestu považuje za rozporný so zákonom (konkrétne s ustanoveniami § 34 Trestného zákona a § 61 Trestného zákona) a za neprímerane nízky. Vyčítal súdu prvého stupňa, že pri rozhodovaní a následnom ukladaní druhu a výmery trestu opomenul sa zaoberať aj ďalšími okolnosťami majúcimi zásadný význam pri určovaní výmery trestu, a to najmä okolnosťami majúcimi svoj základ v osobe obžalovanej (postoj a charakter), v spôsobe spáchania činu a jeho následku. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosti, že obžalobou sa obžalovanej kládlo za vinu, že sa dopustila 10 čiastkových útokov, v krátkom časovom slede (v priebehu necelých troch mesiacov), pričom navyše v dvoch prípadoch prijala aj finančné prostriedky, aj keď v nižších sumách, preto v konečnom dôsledku nešlo iba o „drobnú“ korupciu (prijatie sladkosti, kávy, alkoholu a podobne), že išlo v jej osobe o primárku,)teda svojim podriadeným zamestnancom mala ísť z morálneho a právneho hľadiska príkladom s tým, že prijímanie nenáležitých výhod (úplatkov) od pacientov v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou bolo zo strany obžalovanej zaužívanou praxou. Preto mal byť, podľa názoru prokurátora, obžalovanej uložený prísnejší trest s tým, že neobstojí argumentácia súdu prvého stupňa spočívajúca v tom, že pacientom bola zdravotná starostlivosť v konečnom dôsledku poskytnutá riadne a ani argument, že v slovenskom zdravotníctve je nedostatok lekárov, práve naopak skutočnosť, že obžalovaná ako lekárka poskytovala pacientom zdravotnú starostlivosť, odôvodňovala uloženie aj trestu zákazu činnosti podľa § 61 Trestného zákona. Za primeraný považoval prokurátor trest vo výmere troch alebo štyroch rokov, avšak nepodmienečný, uložený peňažný trest a trest zákazu činnosti v rozsahu minimálne troch - štyroch rokov. V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a súčasne sám vo veci rozsudkom rozhodol.

Následne obžalovaná, prostredníctvom svojho obhajcu, doplnila svoje odvolanie aj návrhom na prekvalifikovanie skutku v zmysle § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona poukazujúc pritom na zmenu Trestného zákona zákonom číslo 40/2024 Z. z. s účinnosťou od 6. augusta 2024, v dôsledku ktorej došlo k zmene zločinu, pre ktorý je trestne stíhaná, na prečin a zníženiu trestnej sadzby za takýto trestný čin z 3 až 8 rokov na 1 až 5 rokov namietajúc v tejto súvislosti, že ide o právnu úpravu pre ňu priaznivejšiu, na ktorú je súd povinný prihliadať až do právoplatnosti konečného rozsudku poukazujúc pritom na príslušné ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Trestného zákona a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ESEF, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a namietajúc v tejto súvislosti obligatórnu povinnosť súdov skúmať materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona s tým, že obžalovaná spĺňa podmienky pre upustenie od potrestania podľa § 40 Trestného zákona, pričom novela Trestného zákona, podľa jej názoru, uprednostňuje peňažný trest pred trestom odňatia slobody, teda trest odňatia slobody sa už neukladá tam, kde postačujú alternatívne tresty, poukázala na jednotlivé kritériá, ktoré je potrebné zohľadňovať pri posudzovaní takzvaného materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona, na tomto podklade dospela k záveru, že spôsob vykonania činu v jej prípade nemôže byť závažný, pretože z dokazovania vyplynulo, že prijatím daru nikdy nepodmieňovala poskytnutie zdravotnej starostlivosti a takáto skutočnosť z vykonaného dokazovania ani nevyplynula, následok nebol takého závažného charakteru, pretože z dokazovania vyplynulo, že obžalovaná nikdy nijakého pacienta nezvýhodnila, neuprednostnila a ani neznevýhodnila oproti ostatným pacientom, okolnosti spáchania skutku sú také, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, že vždy sa jednalo len o veci nepatrnej hodnoty odovzdané obžalovanej z vďaky za kvalitnú zdravotnú starostlivosť, a teda bez akéhokoľvek úmyslu obžalovanej sa nedôvodne obohatiť alebo zvýhodniť, či poškodiť niektorému z pacientov, miera zavinenia a pohnútky obžalovanej podľa vykonaného dokazovania absentuje, pričom je preukázané, že dary nepatrnej hodnoty pacienti odovzdali obžalovanej vždy dobrovoľne a až následne po zdravotnom úkone, teda obžalovaná nikdy vykonanie zdravotného úkonu nepodmieňovala nijakým darom, obžalovaná je bezúhonná a doposiaľ nebola súdne trestaná, skutky 1/ až 10/ uvedené vo výroku o vine napadnutého rozsudku nie sú žiadnym spôsobom spoločensky škodlivé a žiadnym spôsobom neovplyvnili poskytovanie zdravotnej starostlivosti zo strany obžalovanej, pričom nikto nebol ničím poškodený, či ukrátený, teda spoločenský záujem nijako neutrpel a rovnako nebol nijak poškodený, či zneužitý systém verejného zdravotného poistenia. Obžalovaná zdôraznila, že sa nedopustila žiadneho porušenia svojich povinností pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, pričom neporušila žiaden zákaz, ktorý by jej ukladal právny poriadok Slovenskej republiky, lebo ku všetkým svojim pacientom

pristupovala zákonným spôsobom, od nikoho nič nežiadala a nepodmieňovala poskytovanie zdravotnej starostlivosti žiadnymi darmi, či inými plneniami, pričom súčasne dodržiavala aj Etický kódex zdravotníckeho pracovníka (príloha číslo 4 k zákonu číslo 578/2004 Z. z.), teda obžalovaná nekonala protiprávne a žiadnym spôsobom ani neohrozila, ani neporušila spoločensky (verejný) záujem, napriek tomu je však obžalovaná presvedčená, že nenaplnila žiadnu skutkovú podstatu trestného činu a z tohto dôvodu má byť oslobodená spod obžaloby prokurátora, pričom len z opatrnosti poukázala na princíp „ultima ratio“ trestného práva, pretože vec v posudzovanom prípade mohla byť riešená aj v rovine disciplinárnej a z tohto dôvodu postúpená inému orgánu príslušnému na prejednanie prípadného disciplinárneho previnenia, ktorým je disciplinárna komisia Slovenskej lekárskej komory podľa zákona číslo 578/2004 Z. z. V tejto súvislosti obžalovaná poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky spisovej značky 6Tdo/1234/2012 a na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ale aj Českej republiky s tým, že nedostatočné objasnenie relevantných skutkových okolností a nedostatočné odôvodnenie toho, prečo princíp subsidiarity trestnej represie nebol aplikovaný, môže porušovať zásadu spravodlivého procesu. V závere zotrvala na svojom odvolacom návrhu.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej je čiastočne dôvodné, zatiaľ čo odvolanie prokurátora dôvodné nie je.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru najvyššieho súdu, pred súdom prvého stupňa, vykonané dokazovanie v zásade v takom rozsahu, ktorý mu vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku umožňoval spravodlivé rozhodnutie v prejednávanej veci. Súd prvého stupňa vyhodnotil vykonané dokazovanie spôsobom uvedeným v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku a po takomto vyhodnotení dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Najvyšší súd doplnil dokazovanie „len“ v rozsahu prečítania správy o tom, akým spôsobom a kým bol obrazovo-zvukový záznam vyhotovený v zmysle ustanovenia § 270 ods. 2, posledná veta, Trestného poriadku, ktorú súd prvého stupňa opomenul prečítať, jej závery však nemajú žiaden vplyv na obsah pred súdom prvého stupňa vykonaných dôkazov a ich hodnotenie zo strany špecializovaného trestného súdu a prečítania výroku rozsudku najvyššieho súdu spisovej značky 1To/14/2022 z 20. septembra 2023, v zmysle ktorého bola svedkyňa Ing. K. H. právoplatne oslobodená spod obžaloby prokurátora, a to za účelom upresnenie skutku uvedeného pod bodom 9/ napadnutého rozsudku.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na vykonané dôkazy, ktoré súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí popísal a odôvodnil, bolo v posudzovanej veci nepochybne preukázané, že skutky tak, ako ich špecializovaný trestný súd ustálil, sa stali, a že ich spáchala práve obžalovaná. V podrobnostiach potom poukazuje najvyšší súd na dôvody napadnutého rozhodnutia, ktoré z dôvodu procesnej ekonomie už neopakuje.

Pokiaľ obžalovaná namietala, že súd prvého stupňa nevyhodnotil každý jeden skutok, vo vzťahu k nemu vykonané dôkazy a jeho preukázanie zvlášť a aj z tohto dôvodu je rozhodnutie špecializovaného trestného súdu nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, arbitrárne, nezodpovedajúce ustanoveniu § 168 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu je potrebné uviesť, že podľa dotknutého ustanovenia (§ 168 ods. 1 Trestného poriadku) ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú; z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu; ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd („ďalej tiež Dohovor“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 209/2004, IV. ÚS 350/2014, II. ÚS 449/2015, IV. ÚS 115/2003, II. ÚS 76/2007, I. ÚS 241/2007).

Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/2006, III. ÚS 155/2018).

Z vyššie citovaného ustanovenia Trestného poriadku, ale ani rozhodovacej činnosti či už Ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva neplynie povinnosť súdu štruktúrovať svoje rozhodnutie tak, aby v prípade viacerých skutkov venoval každému jednému z nich zvlášť samostatnú časť. Podmienkou je, aby rozhodnutie bolo dostatočne zrozumiteľné, určité, aby dávalo odpovede na tie najzásadnejšie a najzávažnejšie otázky, pritom postačí stručne a jasne objasniť skutkový a právny základ rozhodnutia.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa, jeho výrokovvej časti (skutkovej vety) jasne vyplývajú ustálené skutkové okolnosti, osoby, ktoré obžalovanej poskytli úplatok s tým, že Peter Lacko takto konal 2-krát a v súvislosti s čím boli tieto úplatky poskytnuté.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je dostatočne jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlené, na základe akých dôkazov považoval súd prvého stupňa vinu obžalovanej za spoľahlivo preukázanú s tým, že v prvom rade ide o obrazovo-zvukové záznamy, z ktorých sú jednoznačne zreteľne zrejmé skutkové okolnosti a priebeh skutkov tak, ako sú opísané v skutkovej vete napadnutého rozsudku, a pokiaľ má byť odôvodnenie rozhodnutia stručné, niet rozumného dôvodu pre opätovné prepisovanie skutkových okolností, ktoré sú zrozumiteľne a jasne uvedené v skutkovej vete výrokovvej časti rozsudku aj do jeho odôvodnenia, preto pre jasnosť, určitosť a zrozumiteľnosť odôvodnenia rozhodnutia postačoval odkaz na skutkové okolnosti uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia bez potreby ich doslovného opakovania, ďalej o výpovede jednotlivých svedkov, pričom vzhľadom na to, že sú v skutkovej vete výrokovvej časti menovite označené ako osoby, ktoré obžalovaný úplatok poskytli, z odôvodnenia rozhodnutia, ktoré týchto svedkov označuje menom, je zrejmé, ktorý svedok vo vzťahu, ku ktorému skutku vypovedal a ktoré skutkové okolnosti objasnil a rovnako tak, keďže obžalovaná sa pri svojej výpovedi taktiež vyjadrovala menovite k jednotlivým pacientom, ktorí jej, podľa jej názoru, dar poskytli, i z tejto skutočnosti je dostatočne jasne a zrozumiteľne zrejmé, ktoré skutky aj jej výpoveďou boli objasnené.

Obžalovaná nepoprela, že podľa jej názoru, darčeky, teda úplatky, jej dotknuté osoby do ambulancie priniesli, preto je potrebné súhlasiť s názorom prokurátora, že sa čiastočne k spáchaniu trestnej činnosti priznala (z hľadiska priebehu skutkového deja), pretože potvrdila časť skutkového deja tak, ako sa jej napadnutým rozsudkom kladie za vinu, aj keď v týchto skutkových okolnostiach sama naplnenie

trestného činu nevidela.

Vzhľadom na to, že z obsahu obrazovo - zvukových záznamov (ale aj ich prepisov), z výpovedí dotknutých svedkov a do určitej miery aj z výpovede obžalovanej je zrejmé, čo sa v ambulancii obžalovanej odohrávalo, teda aký rozsah zdravotnej starostlivosti obžalovaná dotknutým svedkom poskytovala, týmito dôkazmi bolo spoľahlivo preukázané v súvislosti s akou zdravotnou starostlivosťou (s výnimkou skutku číslo 4/) boli obžalovanej úplatky poskytované, preto nebolo potrebné zabezpečiť zdravotnú dokumentáciu a dopĺňať dokazovanie týmto smerom, rovnako tak z vyššie naznačených dôkazov je zrejmé, a teda spoľahlivo preukázané, v súvislosti s čím (potvrdenie odpracovania praxe) obžalovanej poskytla úplatok MUDr. G. D., preto ani v tomto smere nebolo potrebné dokazovanie dopĺňať vyžiadanim si ďalších správ či dokumentov, ktoré by túto skutočnosť preukazovali.

Obžalovaná ďalej v dôvodoch svojho odvolania vyčítala súdu prvého stupňa, že jeho argumentácia je rozporná, keďže na jednej strane konštatuje, že nie každé plnenie bez právneho dôvodu je automaticky úplatkom a na strane druhej automaticky považuje všetky dary za úplatky konštatujúc, že osoba, ktorá obstaráva veci všeobecného záujmu, nemôže v súvislosti s takouto činnosťou prijímať žiadne pozornosti a ani darčeky, že súd prvého stupňa nevidel rozdiel medzi subjektmi súkromného práva (lekármi) obstarávajúcimi veci všeobecného záujmu a výkonom štátnej moci štátnymi orgánmi (policajti, prokurátori, sudcovia a podobne) poukazujúc pritom na článok 2 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, kdežto subjekt súkromného práva môže konať všetko, čo nie je zákonom zakázané, pritom zákon číslo 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej tiež zákon číslo 587/2004 Z. z.) vo svojom §-e 44 ods. 2 jej ako poskytovateľke zdravotnej starostlivosti zakazuje „len“ podmieňovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti iným plnením, iný zákaz z citovaného právneho predpisu nevyplýva, pritom ona sama nikdy poskytnutie zdravotnej starostlivosti žiadnym plnením, ani poskytnutím darčiekov, nepodmieňovala, poskytovala všetkým dotknutým pacientom zdravotnú starostlivosť „lege artis“, teda v súlade so zákonom a v súlade so všetkými jej povinnosťami, nikdy žiadneho pacienta neuprednostnila pred iným, nikdy žiadnemu pacientovi neuškodila a podobne, zo strany všetkých dotknutých pacientov tak, ako to plynie aj z ich výpovedí, išlo o dobrovoľné poskytnutie daru v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (zákona číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov).

K tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že súd prvého stupňa zrozumiteľne vysvetlil v dôvodoch napadnutého rozhodnutia, že nie všetky plnenia, na ktoré nie je právny nárok, sa automaticky považujú za úplatok (poznámka najvyššieho súdu - napríklad dar medzi priateľmi pri príležitosti narodenín), ale plnenie bez právneho nároku, teda aj dar, pokiaľ je poskytovaný osobe obstarávajúcej veci všeobecného záujmu, práve v súvislosti s takýmto konaním (obstarávaním veci všeobecného záujmu), ktorou je potrebné rozumieť aj poskytovanie zdravotnej starostlivosti, už úplatkom je, čo znamená, že ak plnenie bez právneho nároku je poskytované osobe, ktorá neobstaráva veci všeobecného záujmu, prípadne ide o osobu, ktorá síce takéto veci obstaráva, avšak plnenie bez právneho nároku jej nie je poskytované v súvislosti s takýmto konaním, o úplatok nejde (to však nie je prípad prejednávanej veci, pretože obžalovanej boli „darčeky“, teda plnenia bez právneho nároku poskytované v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu, teda v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti).

Už súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 131 ods. 3 Trestného zákona konštatoval, čo je potrebné považovať za úplatok s tým, že ide o vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok. V tejto súvislosti potom je nutné už len konštatovať, že dar v zmysle § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákona číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) predstavuje plnenie, na ktoré nie je právny nárok.

Pokiaľ obžalovaná opakovane zdôrazňovala, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti dotknutým pacientom nikdy nepochybila, vždy postupovala „lege artis“, neznevýhodnila, ale ani nepoškodila nijakého pacienta a podobne, k tomu je potrebné uviesť, že vychádzajúc z ustanovenia § 329 ods. 1

Trestného zákona, ale aj ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukázal už súd prvého stupňa [rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 21/2015, rozsudok najvyššieho súdu spisovej značky 1TdoV/13/2017, rozsudok najvyššieho súdu spisovej značky 5To/5/2018 a podobne] poskytnutie úplatku nemusí byť spojené s porušením povinnosti páchatel'a (prijímateľ'a úplatku), nemusí nijakým spôsobom ovplyvniť samotné obstarávanie veci všeobecného záujmu, preto skutočnosť, že obžalovaná dotknutým pacientom poskytla adekvátnu zdravotnú starostlivosť plne v súlade s jej povinnosťami, nijakým spôsobom nevyvracia skutočnosť, že v súvislosti s poskytovaním tejto starostlivosti úplatky prijala.

Vychádzajúc z ustanovenia § 131 ods. 1 Trestného zákona poukazujúc pritom aj na ustálenú súdnu prax (rozhodnutia najvyššieho súdu spisovej značky 2TdoV/7/2018, 2To/9/2013) už súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia vysvetlil, čo je potrebné považovať za vec všeobecného záujmu s tým, že vychádzajúc aj z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky I. ÚS 402/2008 ide o záujem presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ktorý je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti, ide o plnenie takých úloh, na ktorých riadnom a nestrannom plnení má záujem celá spoločnosť alebo určitá sociálna skupina (nejde teda obstarávanie veci individuálneho charakteru), pritom vecou všeobecného záujmu nepochybne je aj poskytovanie zdravotnej starostlivosti (R 13/1990), čo v konečnom dôsledku nespochybňovala ani obžalovaná.

Nepochybne však vecou všeobecného záujmu je aj vzdelávanie občanov, alebo záujem občianskej spoločnosti na vzdelávaní jej členov vrátane vzdelávania lekárov. Pokiaľ je pojem všeobecného záujmu na ústavnej úrovni stotožňovaný s pojmom verejného záujmu (primerane rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky I. ÚS 402/2008), je nepochybne vo verejnom záujme, aby zdravotnú starostlivosť občanom (členom občianskej spoločnosti) poskytovali lekári riadne vzdelaní vo svojom odbore, keď podľa článku 40 ods. 1, veta prvá, Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu zdravia, pričom adekvátne ochrániť zdravie môže len lekár riadne vzdelaný vo svojom odbore. Preto pokiaľ obžalovaná potvrdzovala lekárske MUDr. G. D. odpracovanie praxe na rehabilitačnom oddelení, aj v tomto prípade išlo o obstarávanie veci všeobecného záujmu, pričom, ako to už bolo vyššie uvedené, pre naplnenie skutkovej podstaty žalovaného trestného činu nebolo potrebné, aby žalovaná túto činnosť vykonávala v rozpore so zákonom alebo akýmkoľvek inými pravidlami, preto ani nebolo potrebné doplnenie dokazovania v smere zabezpečenia ďalších podkladov týkajúcich sa pravidiel vykonávania praxe a potvrdenia jej vykonania.

Pokiaľ obžalovaná vyjadrila názor v tom smere, že je rozdiel medzi obstarávaním veci všeobecného záujmu v rámci výkonu štátnej moci štátnymi orgánmi (policajti, prokurátori, sudcovia a podobne) poukazujúc pritom na článok 2 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a subjektami súkromného práva, ktorí môžu konať všetko, čo nie je zákonom zakázané, pritom zákon číslo 577/2004 Z. z. lekárovi ako poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zakazuje „len“ podmieňovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti iným plnením, iný zákaz z citovaného právneho predpisu nevyplýva, k tomu je potrebné uviesť, že zákonom, ktorý aj súkromnej osobe (vrátane lekára), pokiaľ obstaráva vec všeobecného záujmu (ktorou poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ako to už bolo vyššie uvedené, nepochybne je), zakazuje prijímať akékoľvek plnenia peňažnej alebo nepeňažnej povahy mimo právneho režimu odmeňovania (primerane už spomínané rozhodnutie publikované v Zbierke po číslom 21/2015), je Trestný zákon, ktorý vo svojom ustanovení § 329 ods. 1 zakazuje v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijať, žiadať alebo si dať sľúbiť úplatok, ktorým sa v zmysle jeho § 131 ods. 3 rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktorý nie je právny nárok s tým, že na poskytnutie daru právny nárok neexistuje, pričom Trestný zákon pri definovaní subjektu tejto skutkovej podstaty trestného činu používa pojem kto, teda pojem všeobecný, zužujúc ho ale charakteristikou v tom smere, že musí ísť o subjekt, ktorý obstaráva veci všeobecného záujmu, teda subjektom (páchatel'om) tohto trestného činu nemôže byť hocikto, ale len ten, kto obstaráva veci všeobecného záujmu, na strane druhej žiadnu ďalšiu podmienku osoby, ktorá môže byť páchatel'om tohto trestného činu, Trestný zákon nestanovuje. Je

preto nepodstatné, či vec všeobecného záujmu obstaráva štátny úradník alebo prípadne súkromná osoba. Smerodajné je „len“ to, že vec všeobecného záujmu obstaráva a v takomto prípade jej Trestný zákon zakazuje prijímať plnenia, na ktoré nie je právny nárok, teda aj dary, v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu. Z hľadiska Trestného zákona tak nie je rozdiel, či vec všeobecného záujmu obstaráva, zjednodušene povedané, štátny úradník alebo súkromná osoba, pretože v súlade s § 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky aj lekárovi, ako súkromnej osobe, Trestný zákon zakazuje v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu prijímať plnenia, na ktoré nemá právny nárok, teda aj dary od pacientov, keďže stoja mimo rámca právneho režimu odmeňovania.

Opačný výklad, teda pripustenie správnosti výkladu, že pacient môže lekárovi poskytnúť dar v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak jeho darovaním lekár nepodmienil poskytnutie zdravotnej starostlivosti, by znamenal, že pacient môže lekára obdarovať kedykoľvek, teda aj pred vykonaním úkonu zdravotnej starostlivosti, môže ísť o dar akejkoľvek hodnoty, a teda aj o finančný obnos v akejkoľvek hodnote (vrátane rádovo tisícok, desaťtisícok a podobne), pritom postačí, že lekár si dar nepýtal a poskytnutie zdravotnej starostlivosti ním nepodmieňoval, čo zákonodarca pri zakotvení trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 Trestného zákona nepochybne nemohol mať na mysli s ohľadom na vyššie uvedené, ale aj na skutočnosť, že pri takejto konštrukcii za situácie, že poskytovanie zdravotnej starostlivosti spravidla nie je obmedzované za jeden úkon, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, keďže obžalovaná dotknutým svedkom, teda svojim pacientom, poskytovala zdravotnú starostlivosť opakovane, by lekár už po prvotných úkonoch vedel, či mu pacient pozornosť neprinesie a v akej hodnote a tým pádom by mohol prispôbiť úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti tejto skutočnosti, a to bez toho, aby akýkoľvek dar akýmkoľvek spôsobom požadoval, či jeho darovaním podmieňoval poskytnutie zdravotnej starostlivosti a jeho kvalitu. V zásade pacient by sa nikdy nemohol byť istý, či sa takýto dar od neho neočakáva, a to napriek tomu, že lekár si ho nepýta a ani poskytnutie zdravotnej starostlivosti jeho darovaním nepodmieňuje. Práve v záujme „čistoty“ procesu obstarávania vecí všeobecného záujmu, ktorým poskytovanie zdravotnej starostlivosti nepochybne je (jeho oprostena od akejkoľvek korupcie), zákonodarca striktne v ustanovení § 329 Trestného zákona v spojení s ustanovením § 131 ods. 3 Trestného zákona zakazuje, ako to už bolo povedané, osobe obstarávajúcej vecí všeobecného záujmu v súvislosti s ňou prijímať akékoľvek plnenia mimo právneho režimu jej odmeňovania plynúceho z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

V tejto súvislosti obžalovaná správne poukázala v dôvodoch svojho odvolania aj na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v roku 1978 (R 17/178) citujúc ho v tom smere, že je významná okolnosť, v akej oblasti spoločenského života k úplatkárstvu došlo s tým, že v oblasti výkonu štátnej moci a správy nemožno tolerovať zásadne žiadne úplatky, a to ani nepatrnej hodnoty, z dôvodu záujmu spoločnosti na čistote verejného života s ohľadom na skutočnosť, že orgány štátnej moci a správy vydávajú závažné rozhodnutia. V tejto súvislosti je potom potrebné uviesť, že pokiaľ je nutné trvať na nulovej tolerancii vo vzťahu k úplatkárstvu v oblasti štátnej moci a správy, pretože orgány, ktoré ju vykonávajú, vydávajú závažné rozhodnutia, o to viac je treba trvať na nulovej tolerancii k úplatkárstvu v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, ktorou je poskytovanie zdravotnej starostlivosti, keďže v rámci nej lekár (ako to už bolo vyššie naznačené) rozhoduje o záchrane života a zdravia človeka, čo je možno považovať za závažnejšie rozhodnutie, ako rozhodnutie orgánu štátnej moci a správy v inej oblasti ľudského života, ktorá sa zdravia a záchranu života netýka. Z tohto uhla pohľadu je potom, aj podľa názoru najvyššieho súdu, dôvodné z hľadiska Trestného práva a prijímania úplatkov nerobiť rozdiely medzi predstaviteľmi štátnej moci a lekármi, ktorí obstarávajú minimálne rovnako závažné veci všeobecného záujmu (ak na strane lekárov nejde o veci ešte závažnejšie) a tým škodlivým následkom, ktorý obžalovaná v prejednávanej veci spôsobila je skutočnosť, že v rozpore s Trestným zákonom porušila záujem spoločnosti na čistote obstarávania vecí všeobecného záujmu, tým, že prijímala dary od svojich pacientov, teda plnenia, na ktoré nemala právny nárok, čím mohla u nich navodiť dojem, že lekár neposkytne pacientovi adekvátnu starostlivosť, pokiaľ mu nebude dar poskytnutý, v dôsledku čoho sa pacient vďaka takémuto konaniu lekára stáva v podstate rukojemníkom strachu o svoje zdravie (prípadne život) a zabezpečenie si možnosti jeho adekvátnej ochrany, hoci na ochranu zdravia má ústavou garantované právo, a to navyše bezplatnú.

Už súd prvého stupňa, ako to už bolo vyššie naznačené, a ako to plyní z dôvodov napadnutého rozhodnutia, konštatoval, že poskytnutie darov v prejednávanej veci považuje za úplatok z dôvodu, že boli dávané a prijímané v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, teda s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Z obsahu spisu, vykonaného dokazovania, z výpovedí svedkov (pacientov), ale ani z vyjadrení obžalovanej neplyní, že by obžalovaná a pacienti boli v priateľskom vzťahu, spoznali sa a poznali sa, či stretávali sa mimo pracovného rámca, teda mimo poskytovania zdravotnej starostlivosti (do určitej miery s výnimkou svedka MUDr. C. R.Á.F.K.), pacienti dary neposkytovali obžalovanej mimo ambulancie, pri náhodnom stretnutí, alebo priateľskom posedení, ale naopak v ambulancii, kde im bola poskytovaná zdravotná starostlivosť, po jej poskytnutí, prípadne v jej priebehu, preto zjavne v súvislosti s ňou. Obdobne tak ani svedkyňa MUDr. G. D.Á. neposkytovala obžalovanej dar z dôvodu, že by sa spoznali mimo rámca pracovných povinností a činnosti, boli kamarátky alebo v inom obdobnom vzťahu, ale práve z dôvodu, že na oddelení, ktorého obžalovaná bola primárkou, pracovala (vykonávala prax v súvislosti s jej vzdelávaním) a dar jej doniesla v súvislosti s tým, aby jej obžalovaná potvrdila práve túto skutočnosť, to znamená fakt, že na dotknutom oddelení v súvislosti s jej vzdelávaním vykonávala prax. Pokiaľ ide o svedka MUDr. C. R., obžalovaná sa o ňom vyjadrila, že sa dlho poznajú, sú priatelia, svedok potvrdil, že sa dlho poznajú, nekonštatuje však, že by boli priatelia, uviedol, že ju vníma ako dcéru a „šampanské“ (zrejme mal svedok na mysli šumivé víno, keď bližšie rozviedol, že išlo o víno bežné v sklenenej fľaši v hodnote 5,- Eur s tým, že v podmienkach Slovenskej republiky je skutočne zaužívané označovať šumivé víno ako šampanské, hoci nepochádza z francúzskej oblasti Champagne) jej dal preto, lebo mal okrúhle výročie, a to 70 rokov s tým, že obaja sa však zhodli na tom, že v daný konkrétny deň, keď svedok poskytol obžalovanej víno, neprišiel za ňou ako za dcérou a ani ako za priateľkou, ale z dôvodu, že mal zdravotné problémy a potreboval sa zaevidovať a liečiť sa. Z uvedeného je zrejmé, že svedok neprišiel za obžalovanou na priateľskú návštevu a ani preto, lebo mal 70 rokov a z tohto dôvodu jej priniesol dar (ak by skutočne jeho „sedemdesiatka“ mala byť dôvodom pre obdarovanie tak, obžalovaná mala obdarovať pri tejto príležitosti jeho (svedka), nebýva totiž zvykom, aby oslávenec chodil za potencionálnymi gratulantmi a odovzdával im darčeky pri príležitosti svojho sviatku), ale preto, že mal zdravotné problémy a potreboval zdravotnú starostlivosť, a preto išlo o úplatok.

Pokiaľ bolo zdôrazňované, že pacienti sa cítili byť vďační obžalovanej, pretože im zachránila zdravie (napríklad ruku), k tomu je potrebné uviesť, že je úlohou, poslaním a povinnosťou lekára v rámci výkonu svojho povolania život a zdravie pacienta zachrániť a za to je lekár odmeňovaný v zmysle naň sa vzťahujúcich právnych predpisov mzdou, medzi ktorej zložky dar od pacienta nepatrí, preto nie je možné ospravedlniť prijatie daru od pacienta jeho vďačnosťou, a to bez akéhokoľvek zľahčovania skutočnosti, že zdravie je v zásade to najvzácnejšie, čo človek v živote má a lekári sú práve tie osoby, ktorého ho vedia človeku do určitej miery prinavrátiť, a preto si je treba prácu lekárov a lekárov ako takých vážiť, oceňovať ich prínos pre spoločnosť, avšak zákonom dovoleným spôsobom (v prvom rade mzdou), nie poskytovaním darov od pacientov. Dôvodom pre poskytnutie daru zo strany pacienta nemôže byť preto ani jeho presvedčenie, že lekár nie je primerane, adekvátne za svoju prácu (teda aj za záchranu života a zdravia) odmeňovaný a mal by poberať vyššiu mzdu s tým, že prijímanie darov zo strany lekárov od pacientov utvrdzuje pacientov v presvedčení, že lekárom je potrebné sa odmeniť nad rámec mzdy, ktorú poberajú v súlade s príslušnými právnymi predpismi, lebo inak je tu možnosť, že zdravotná starostlivosť im nebude poskytnutá adekvátne. Na tomto mieste si je nutné uvedomiť, že vzťah lekár a pacient nie je vzťahom rovnocenným. Ako to už bolo vyššie naznačené, lekár má v zásade do určitej miery moc nad životom a zdravím pacienta, ktorý práve z dôvodu, že si sám nevie poskytnúť zdravotnú starostlivosť, je v určitom závislom postavení od lekára, pritom čím väčšiu moc má osoba v rukách, o to viac by mala byť opatrnejšia vo svojom konaní, aby nenavodila dojem, že toto svoje postavenie využíva, či zneužíva. Zároveň z tohto nerovného vzťahu lekár - pacient, z neschopnosti pacienta zdravotnú starostlivosť si sám poskytnúť, prirodzene vzniká vďačnosť pacienta voči lekárovi za poskytnutú zdravotnú starostlivosť (a, ako to už bolo opakované zdôrazňované, za záchranu toho najcennejšieho v živote), za ktorú je však lekár odmeňovaný, v súlade s právnymi predpismi, mzdou. Takáto vďačnosť teda vzniká ako priamy dôsledok poskytovania zdravotnej starostlivosti, teda v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, pritom poskytovanie akýchkoľvek plnení, na ktoré nie je právny nárok, a teda aj darov v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu je úplatkom, a

teda aj dar poskytnutý lekárovi pacientom z vďačnosti za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, pritom v prejednávanej veci z obsahu spisu, vykonaného dokazovania vrátane výpovedí svedkov (pacientov) nevyplýva iný dôvod poskytnutia darov pacientami (svedkami) obžalovanej ako ich ošetrojúcej lekárke. Vzhľadom na nelogickosť zdôvodnenia poskytnutia daru zo strany svedka MUDr. C. R.K., ako to už bolo vyššie naznačené, nebolo možné akceptovať, že by išlo o narodeninový dar, keďže je nelogické, aby svedok pri príležitosti svojich sedemdesiatych narodenín chodil obdarovávať svojich potencionálnych gratulantov fľašou vína, obdobne tak nie je možné akceptovať ani vysvetlenie svedka E. H., že liehovinu priniesol obžalovanej ako darček z dôvodu, že je pohľadná, príjemná a sympatická, nebýva totiž zvykom, aby muž inak neznámej žene bez akéhokoľvek iného dôvodu priniesol darček v podobe liehoviny, pretože je pohľadná, príjemná sympatická a nepresvedčivo vyznieva aj vysvetlenie svedkyne inžinierky H., že dar poskytla obžalovanej z dôvodu Vianoc; niet síce pochyb o tom, že vyšetrenie u obžalovanej, ako jej ošetrojúcej lekárky, absolvovala vo vianočnom čase, dar jej ale poskytla v ambulancii, v priebehu poskytnutia zdravotnej starostlivosti s tým, že z obsahu spisu, vykonaného dokazovania, ale ani jej tvrdení či tvrdenie obžalovanej, nevyplýva, že by sa spoznali pri inej príležitosti, že by sa pri inej príležitosti stretávali, že by ich spájalo okrem poskytovania zdravotnej starostlivosti niečo iné a rovnako tak z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by si darčeky pri rôznych príležitostiach vymieňali; o spoločenskú konvenciu, bez jasného a zrozumiteľného motívu ku korupčnému konaniu, a teda preukázania úmyslu poskytnúť a prijať úplatok by mohlo ísť v prípade, ak by z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovanú a svedkyňu spája okrem poskytovania zdravotnej starostlivosti aj niečo iné (ako poskytovanie zdravotnej starostlivosti), že si obvykle pri rôznych spoločenských udalostiach, a to či už pri príležitosti Vianoc, narodenín alebo iných sviatkov vymieňajú darčeky a podobne; toto však nie je prípad prejednávanej veci, z vykonaného dokazovania vyplynulo len to, že svedkyňa z vďačnosti vzniknutej z dôvodu poskytovania zdravotnej starostlivosti zo strany obžalovanej, pod tlakom jej závislého postavenia vo vzťahu k obžalovanej, poskytla obžalovanej dar, teda plnenie, na ktoré obžalovaná nemala právny nárok a pre vysvetlenie svojho počínania využila vianočný čas, pričom obžalovaná využila jej závislé postavenie a dar prijala. Vysvetlenia pre poskytnutie daru, teda plnenia, na ktoré obžalovaná nemala nárok, či už zo strany svedka R.U., H. alebo svedkyne H. boli v podstate len pokusom zastrieť ich skutočný motív (a následne aj úmysel) poskytnutia daru obžalovanej, a to z dôvodu, že im poskytla zdravotnú starostlivosť a s najväčšou pravdepodobnosťou im ju bude poskytovať ďalej, teda v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu. Preto aj poskytovanie darov lekárom, nie je, podľa názoru najvyššieho súdu, možné považovať za bežnú obyčaj (zvyklosť), a to nielen na území Slovenskej republiky, ale prípadne aj Maďarska, ako na to obžalovaná poukazovala, ale skôr za nežiaduci prejav nerovného postavenia pacienta vo vzťahu lekár - pacient a závislosti pacienta na starostlivosti poskytovanej lekárom, za ktorú je však lekár odmeňovaný v súlade s právnymi predpismi mzdou. Na tomto závere pritom nič nemení skutočnosť, že niektorí odborníci v oblasti medicíny sú presvedčení o tom, že by im malo byť dovolené prijímať dary od pacientov, a že aj niektoré osobnosti verejného života vnímajú poskytovanie darov lekárom ako elementárnu slušnosť, či aj odborníci z oblasti práva nepovažujú čokoládu za úplatok (z už vyššie uvedeného je zrejmé, že len strohé takéto vyjadrenie bez rozvedenia bližších konkrétnych okolností toho ktorého konkrétneho prípadu nie je možné považovať za smerodajné, keďže komplexne nepostihujú tento zložitý problém). Niet pritom pochyb o tom, že aj lekár ako ktorákoľvek iná osoba môže svoje povolanie, či zamestnanie vykonávať viac alebo menej precízne, dôsledne, svedomito, každopádne miera angažovanosti nemôže byť závislá od toho, či lekár dar ne/dostane a niet dôvodu pre záver, že by malo byť slušnosťou bez ďalšieho motivovať lekára k vyššie angažovanosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti darom. Obdobne tak na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že niektoré nemocnice prijímajú etické kódexy, v ktorých v rozpore s Trestným zákonom stanovujú hranice hodnoty daru, v rámci ktorých, podľa ich názoru, môže lekár dar prijať, aby jeho takýto postup bol v súlade s etikou s tým, že ani etický kódex tvoriaci prílohu číslo 4 zákona číslo 577/2004 Z. z. nezakotvuje, že by lekár mal nárok na prijímanie darov od pacientov.

Je pravdou, že obžalovaná sa spravidla ohradila proti poskytnutiu daru zo strany svojich pacientov (svedkov), každopádne však nešlo o ohradenie sa nijako zvlášť dôrazné, spôsobom, z ktorého prejavu by bolo bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že si skutočne neželá dar prijať, obžalovala na neposkytnutí daru netrvala a ani v jednom prípade, hoci dar prijala v desiatich prípadoch, nevysvetlila svojim pacientom, že takýto postup nie je nevyhnutný, ani vhodný a neubezpečila ich, že aj bez takéhoto

daru im bude poskytnutá adekvátna zdravotná starostlivosť. Práve vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaná ako lekárka bola vo fakticky silnejšej pozícii ako pacient, ktorý je závislý na poskytnutí zdravotnej starostlivosti z jej strany, bolo v prvom rade na nej, aby pacientovi vysvetlila, že nejde o prijateľné (akceptovateľné) správanie. Preto ani táto skutočnosť (že sa voči poskytnutiu daru do určitej miery ohradila) nesvedčí o nedostatku úmyslu na jej strane úplatok prijať.

Obžalovaná ďalej v dôvodoch podaného odvolania namietala nezákonnosť výsluchov všetkých svedkov (pacientov) z dôvodu nesprávneho procesného postupu vyšetrovateľa, podľa jej názoru v rozpore so zákonom, namietajúc, že došlo k neprípustnej sugescii na svedkov zo strany vyšetrovateľa, keď všetkým svedkom v priebehu výpovede prehrál obrazovo - zvukové záznamy, čím ovplyvnil ich pamäťové stopy s tým, že svedkovia následne už nevy povedali to čo zažili, čo vnímali vlastnými zmyslami, ale to, čo videli na obrazovo-zvukovom zázname, pritom svedok nemá právo nahliadať do spisu, a preto vyšetrovateľ nemal svedkom umožniť oboznámiť sa s obsahom obrazovo - zvukového záznamu, s tým, že vyšetrovateľ, ako orgán činný v trestnom konaní si nemôže vymýšľať a skúšať nové spôsoby dokazovania, navyše svedkom sa nesmú klásť otázky, v ktorých je obsiahnuté, ako na otázku odpovedať.

K tomu je potrebné uviesť, že z obsahu zápisníc obsahujúcich výpovede svedkov vypočutých v prípravnom konaní je zrejmé, že svedkovia boli pred ich výsluchom náležite v súlade so zákonom (Trestným poriadkom) poučení, v úvode ich výpovede bolo svedkom v súlade s ustanovením § 132 ods. 1, veta druhá, Trestného poriadku umožnené, aby súvisle vypovedali všetko, čo sami o veci vedia, až následne po spontánnej výpovedi im vyšetrovateľ prehrál obsah obrazovo-zvukového záznamu a požiadal ich, aby sa k nemu vyjadrili. V zásade nič vyšetrovateľovi nebránilo, aby takýmto spôsobom postupoval, keďže orgány činné v trestnom konaní sú povinné v trestnom konaní v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a preto vyšetrovateľovi v zásade nič nebránilo, aby za týmto účelom (náležitého zistenia skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti) vzájomne konfrontoval jednotlivé vo veci vykonané dôkazy tak, ako môže vykonať aj vzájomnú konfrontáciu svedkov, či obžalovaného a svedka. Navyše vychádzajúc z ustanovenia § 131 ods. 1 Trestného poriadku a ďalších je svedok povinný vypovedať pravdu, pritom obrazovo-zvukový záznam predstavuje objektívny dôkaz, ktorý verne zachytáva skutočnú, objektívnu pravdu, preto objektívne k nijakému ovplyvneniu svedka v rozpore s objektívnou realitou nemohlo dôjsť, navyše, ako to už bolo uvedené, k prehratiu obrazovo-zvukových záznamov došlo až potom, čo svedok spontánne vypovedal o tom, čo o veci vie a čo vnímal vlastnými zmyslami.

Obdobne tak takýmto postupom vyšetrovateľa nedošlo ani k faktickému vykonaniu rekognície, avšak v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku na ňu sa vzťahujúcimi (§ 126), keďže osoba obvinenej bola od samotného počiatku začatia trestného stíhania orgánom činným v trestnom konaní známa a bezpochyby bola známa aj svedkom, keďže bola ich ošetrojúcou lekárkou, preto žiadnu rekogníciu v prejednávanej veci vykonávať nebolo potrebné a nedošlo k nej ani v prípade, že vyšetrovateľ položil svedkovi otázku pri konfrontácii jeho výpovede s obsahom obrazovo-zvukového záznamu, kto je na dotknutom zázname (aj keď pomerne neobratne vyšetrovateľ takýmto spôsobom len vyzval svedka na vyjadrenie sa k obsahu obrazovo-zvukového záznamu).

Obžalovaná správne poukázala na to, že súčasťou vykonania jednotlivých obrazovo-zvukových záznamov na hlavnom pojednávaní nebola správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný, avšak najvyšší súd toto pochybenie súdu prvého stupňa na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovanej napravil a dotknutú správu prečítal. Jej neprečítaním už na hlavnom pojednávaní nedošlo, podľa názoru najvyššieho súdu, k žiadnemu zásadnému materiálnemu dopadu na práva, či postavenie obžalovanej a opak netvrdí ani samotná obžalovaná.

Pokiaľ obžalovaná namietala, že v jej trestnej veci orgány činné v trestnom konaní vyčkávali so začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia (k čomu došlo jedným uznesením) cca 4 mesiace, čo je, podľa jej názoru, neprímerane dlhé obdobie, k tomu je potrebné uviesť, že v prvom rade ani, podľa názoru

najvyššieho súdu, nejde o obdobie neprimerane dlhé, keď navyše problematickou je najmä situácia v prípadoch, že orgány činné v trestnom konaní začali trestné stíhanie, čo znamená, že už môžu vykonávať procesne použiteľné dôkazy, no vyčkávajú so vznesením obvinenia, v dôsledku čoho sa podozrivej osobe, ktorá je orgánom činným v trestnom konaní známa, bráni v realizácii jej práv ako obvinenej (ešte jej nebolo vznesené obvinenie). To však nie je prípad prejednávanej veci. Obvinenej bolo vznesené obvinenie tým istým uznesením ako bolo začaté trestné stíhanie, pričom v období od momentu, keď orgány činné v trestnom konaní disponovali určitou sumou podstatných informácií až po začatie trestného stíhania a súčasne vznesenie obvinenia nevykonali žiaden dôkaz, na realizácii ktorého by mala obžalovaná právo participovať, preto z materiálneho hľadiska nedošlo k žiadnemu zásadnému porušeniu jej práv alebo postavenia, napokon obžalovaná to ani netvrdí.

V dôvodoch podaného odvolania obžalovaná ďalej namietala nezákonnosť príkazov na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov pre nespĺnenie zákonom požadovaných podmienok a pre ich nedostatočné odôvodnenie vrátane nespĺnenia základných princípov (zásad), ktorých naplnenie je nevyhnutné pre takýto zásah do základného ľudského práva na súkromie, ku ktorému vyhotovovaním obrazovo-zvukových záznamov dochádza, a to zásady legality, legitimity a proporcionality.

Podľa § 114 ods. 2 Trestného poriadku príkaz na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov vydáva písomne predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Návrh musí byť odôvodnený podozrením z konkrétnej trestnej činnosti a tiež údajmi o osobách a veciach, ktorých sa vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov týka, ak sú tieto údaje známe. Ak ide o vec, ktorá neznesie odklad a vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov nie je spojené so vstupom do obydľia a písomný príkaz sudcu pre prípravné konanie nemožno získať vopred, môže pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vydať príkaz prokurátor; takýto príkaz musí najneskôr do 24 hodín od jeho vydania potvrdiť sudca pre prípravné konanie, inak stráca platnosť a takto získané informácie nemožno na účely trestného konania použiť a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť. Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov spojených s priamym vstupom do obydľia je prípustné len v trestnom konaní o zločine, korupcii, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestnom čine legalizácie výnosu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, a len s predchádzajúcim súhlasom predsedu senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu príkazy na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov boli v prejednávanej trestnej veci vydané v súlade so zákonom (konkrétne ustanovením § 114 Trestného poriadku), a to sudcom pre prípravné konanie s tým, že v zmysle už spomínaného ustanovenia § 114 ods. 2 Trestného poriadku sudca pre prípravné konanie môže príkaz na vyhotovenie obrazovo-zvukových záznamov vydať aj pred začatím trestného stíhania, dotknuté príkazy boli vydané v trestnom konaní o korupcii s tým, že boli aj primerane odôvodnené, čo znamená, že princíp legality bol v prejednávanej veci naplnený.

Skutočnosť, že obžalovaná mala byť sudcom pre prípravné konanie v príkaze označená ako obvinená, hoci v skutočnosti jej obvinenie v tom čase ešte vznesené nebolo, najvyšší súd nezistil. V príkazoch je obžalovaná označovaná ako záujmová osoba, prípadne primárka alebo meno, avšak aj keby tvrdenie obžalovanej bolo pravdivé a niekde v texte príkazu bola označená ako obvinená (odôvodnenia príkazov sú pomerne obsiahlejšie) išlo by o formálnu chybu nemajúcu žiaden zásadný materiálny dopad na práva a postavenie obžalovanej, nespôsobujúcu nezákonnosť vydaného príkazu.

Vzhľadom na to, že vyhotovením obrazovo-zvukových záznamov sa sledovalo odhalenie trestnej činnosti (korupcie), takýto zásah do práva na súkromie bol legitímny a keďže tento účel nebolo možné dosiahnuť miernejšími prostriedkami, išlo aj o zásah proporcionálny. Je pomerne diskutabilný názor spočívajúci v tom, že použitie agenta by predstavoval zásah miernejší. Vo vzťahu k pacientom nepochybne áno, nie však vo vzťahu k obžalovanej. V prípade použitia obrazovo-zvukových záznamov

totiž štátna moc nijakým spôsobom nezasiahla do slobodnosti jej vôle a rozhodnutia trestný čin spáchať. Vždy tu bola možnosť, že žiaden pacient obžalovanej úplatok neponúkne a tým pádom by nemala ani príležitosť trestný čin v takej podobe, v akej bola uznaná vinnou, spáchať. Pokiaľ by však bol použitý agent, ten by jej (samozrejme bez akejkoľvek provokácie) úplatok ponúkol, pri čom už je nepochybné vyššia miera, že sa podozrivá osoba trestného činu dopustí.

Že ide z vyššie naznačeného dôvodu o prísnejší (a teda nie miernejší) prostriedok zásahu do základných ľudských práv a slobôd, svedčí aj spôsob formulácie podmienok použitia týchto dôkazných prostriedkov. Z ustanovenia § 114 ods. 2 Trestného poriadku plynie, že obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam, možno vyhotoviť ak možno dôvodne predpokladať, že ním budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie, pritom agenta vychádzajúc z ustanovenia § 117 ods. 1, veta druhá, možno použiť (je prípustné) len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo má byť spáchaný taký trestný čin. Teda zatiaľ čo použitie agenta je možné len, ak by odhaľovanie trestnej činnosti bolo podstatne sťažené, takáto podmienka pri použití obrazovo-zvukových záznamov zakotvená nie je.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného, vzhľadom na to, že obžalovaná bola podozrivá, že trestného činu prijímania úplatku sa dopúšťa opakovane, použitie agenta by nebolo postačujúce pre odhalenie celého rozsahu zisťovanej trestnej činnosti obžalovanej a jej usvedčenie.

Vzhľadom na to, že odôvodnenie dotknutých príkazov obsahuje podozrenie z konkrétnej trestnej činnosti, ako aj údaje o osobách a veciach, ktorých sa vyhotovovanie obrazovo-zvukových záznamov týka s poukazom na viaceré zdroje opodstatňujúce podozrenie z páchania trestného činu korupcie zo strany obžalovanej (nie je pravdou, že by išlo len o jedného bývalého zamestnanca, ktorého obžalovaná prepustila pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny), na poklade ktorých je možné posúdiť tak legalitu, legitimitu, ako aj proporcionalitu vydaných príkazov s tým, že aj sudca pre prípravné konanie sa na podklade návrhu prokurátorky zaoberal aj otázkou použitia miernejších prostriedkov konštatujúc, že zabezpečenie iných dôkazov vo vtedajšom štádiu vyšetrovania, najmä výsluchom svedkov, zabezpečením stanovísk a listín priamo dožiadaniami by mohlo zmariť vyšetrovanie prijímania úplatku, pretože nemožné vylúčiť, že dotknuté osoby sa budú kontaktovať, aj podľa názoru najvyššieho súdu, je odôvodnenie dotknutých príkazov adekvátne, primerané, súladné so zákonom a požiadavkami na jasné a zrozumiteľné odôvodnenie, preto dôkazy získané na ich podklade sú zákonné a v trestnom konaní plne použiteľné.

Vychádzajúc z ustanovenia § 114 ods. 3 Trestného poriadku vyhotovovanie obrazovo-zvukových záznamov môže trvať najviac 6 mesiacov s tým, že tento čas je možné predĺžiť opakovane o ďalšie 2 mesiace. V prejednávanej veci bol príkazom sudcu pre prípravné konanie určený čas na vyhotovovanie obrazovo - zvukových záznamov na obdobie od 23. septembra 2020 do 22. januára 2022, pričom reálne, vychádzajúc zo správy Prezídia policajného zboru, Odboru zvláštnych policajných činností Východ z 23. marca 2021, ich vyhotovovanie trvalo od 28. septembra 2020 do 17. decembra 2020, teda cca 3 mesiace. Za situácie, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, že obžalovaná sa trestnej činnosti, respektíve jednotlivých čiastkových útokov dopúšťala v podstate po celú dobu vyhotovovania obrazovo-zvukových záznamov (od septembra do decembra 2020) v kratších, či dlhších intervaloch, dobu jeho trvania nie je možné považovať za neprimeranú.

Podľa § 114 ods. 5 Trestného poriadku povinnosť sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu dotknutého príkazu má policajt, prípadne príslušný útvar policajného zboru s tým, že predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie, ktorí takýto príkaz vydali, majú povinnosť preskúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu dotknutého príkazu „len“ pri rozhodovaní o ne/predĺžení času, počas ktorého je možné obrazovo-zvukové záznamy vyhotovovať. Navyše v prejednávanej veci sa obžalovaná, ako to už bolo vyššie uvedené, trestnej činnosti, respektíve jednotlivých čiastkových útokov dopúšťala v podstate po celú dobu od septembra do decembra 2020 v kratších, či dlhších intervaloch, preto nebol dôvod pre predčasné ukončenie trvania vyhotovovania obrazovo-zvukových záznamov. Z uvedeného je

potom zrejme, že k porušeniu povinnosti sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu dotknutého príkazu zjavne nedošlo, a len preto, že výsledok takéhoto skúmania vo formalizovanej podobe nie je súčasťou utajovanej prílohy nemá vplyv na túto skutočnosť, keď používanie tohto dôkazného prostriedku v zásade súvisle počas celej doby jeho používania 3 až 4 mesiacov prinášalo výsledky v podobe jednotlivých čiastkových útokov.

Vzhľadom na to, že lekárske tajomstvo predstavuje povinnosť mlčanlivosti v prvom rade lekára (ale aj ďalších zdravotníckych pracovníkov) vo vzťahu k pacientovi zakotvenú zákonmi číslo 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve v znení neskorších predpisov prameniáciu z práva pacienta na zachovanie jeho súkromia s tým, že orgány činné v trestnom konaní vyhotovujú obrazovo - zvukové záznamy bez vedomia lekára, či ďalších zdravotníckych pracovníkov, ich vyhotovovaním ani obžalovaná ako lekárka, ale ani iní zdravotnícki pracovníci neporušili (a ani nemohli, lebo o vyhotovovaní obrazovo-zvukových záznamov nevedeli) lekárske tajomstvo.

Vyhotovovaním obrazovo-zvukových záznamov došlo vo vzťahu k pacientom k zásahu do ich práva na súkromie, ktorý však bol s ohľadom na potrebu odhalenia a usvedčenia trestnej činnosti obžalovanej nevyhnutný a primeraný.

Ako neopodstatnené vyhodnotil najvyšší súd aj námietky obžalovanej týkajúce sa celistvosti obrazovo-zvukových záznamov. Z predloženého spisového materiálu je zrejme, že obrazovo-zvukový záznam je celý [aj keď z technických dôvodov (spôsobu ukladania) v jednotlivých na seba časovo nadväzujúcich súboroch] uložený na disku, ktorý je súčasťou spisu, obhajoba mala k nemu prístup v rámci preštudovania spisu, ale aj v rámci nazretia do spisu, čo opakovane využila, pritom požiadavka na celistvosť záznamu v takejto podobe vyplýva z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Matanovič proti Chorvátsku, ale aj z ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu, teda jeho rozhodnutia publikovaného v Zbierke pod číslom 45/2018. Skutočnosť, že kompletne výsledky vyhotovovania obrazovo-zvukového záznamu v celosti musia byť súčasťou spisu, musia byť k dispozícii obhajobe, obhajoba môže žiadať ich kópiu v celosti alebo prípadne len ich niektorej časti a navrhovať ich vykonanie v časti preukazujúcej nevinu obžalovanej neznamená, že súd musí na hlavnom pojednávaní vykonať dokazovanie prehratím celého záznamu.

Podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku v trestnom konaní treba dokazovať najmä, či sa stal skutok a či má znaky trestného činu, kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok, závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania, osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia, následok a výšku škody spôsobenú trestným činom, výnosy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu, majetkové pomery na účely odňatia výnosov z trestnej činnosti; s tým ale, že rozsah dokazovania je vecou orgánov činných v trestnom konaní v štádiu prípravného konania a súdu v štádiu súdneho konania (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslami 7/2011, 116/2014), preto je plne v súlade so zákonom, pokiaľ prokurátor zastupujúci obžalobu navrhol prehrať len tie časti záznamu, ktoré vinnu obžalovanej preukazovali, pričom nič nebránilo obhajobe navrhnúť prehratie aj ďalších častí obrazovo-zvukového záznamu, ktoré by, podľa jej názoru, z akéhokoľvek dôvodu jej vinnu vyvracali. Niet ale žiadneho rozumného dôvodu, aby súd prehrával hodiny záznamu, ktoré o vine obžalovanej nesvedčia, ale zároveň ju ani nevyvracajú (nemajú žiadnu výpovednú) hodnotu. Problémom by bola až situácia, ak by súčasťou spisu nebol celý obrazovo-zvukový záznam, orgány činné v trestnom konaní by do spisu založili len nimi vybrané jeho časti preukazujúce vinnu obžalovanej a zároveň by neumožnili obhajobe sa so zvyškom záznamu, prípadne aj preukazujúceho nevinu obžalovanej, oboznámiť, nie je totiž neprípustné, aby orgány činné v trestnom konaní selektívne samy vyhodnocovali, čo je a čo nie je pre daný prípad relevantné z hľadiska uplatnenia práv obhajoby; takýto postup by bol v rozpore s ustanoveniami §§ 114 ods. 6 a 115 ods. 6 Trestného poriadku a zároveň porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (primerane už spomínané rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod

čísлом 45/2018). To však nie je, ako to už bolo vyššie naznačené, prípad prejednávanej veci.

Najvyšší súd nevzhladol ani porušenie prezumpcie nevinoty zo strany súdu prvého stupňa (nešlo o obdobný prípad ako v rozhodnutí ESĽP vo veci Mucha proti Slovenskej republike) tým, že o vine svedkov (pacientov obžalovanej) v takzvaných zrkadlových trestných veciach bolo rozhodnuté skôr, keďže špecializovaný trestný súd v obsadení, v ktorom rozhodoval o veci obžalovanej, rozhodoval len v jednej zrkadlovej veci (spisovej značky 2T/2/2021), kde navyše dôsledne, presne, formuloval skutok tak, že porušenia prezumpcie nevinoty sa nedopustil (v prvom rade meno obžalovanej vo výroku odsudzujúceho trestného rozkazu vôbec neuviedol a zároveň jednoznačne konštatoval, že ďalšia osoba je stíhaná v samostatnom konaní, pričom o jej vine nebolo do času vydania trestného rozkazu rozhodnuté).

Pokiaľ obžalovaná poukazovala na nejednotný postup orgánov činných v trestnom konaní, ktoré rôzne osoby za obdobné konanie v jednom prípade trestne stíhali a v inom prípade nie, poukazujúc pritom na rozhodnutia a záväzné stanoviská Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, z hľadiska predvídateľnosti práva, k tomu je potrebné uviesť, že právny názor orgánov činných v trestnom konaní nie je pre súd záväzný, nie je úlohou súdu naprávať chyby prípravného konania mimo rámca zákonom (Trestným poriadkom) stanovených konaní s tým, že je síce povinnosťou prokurátora stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel (posledná časť vety za čiarkou §-u 2 ods. 5 Trestného poriadku), súd však nemá žiadnu možnosť primäť prokurátora, aby trestné činy, o ktorých sa dozvedel, skutočne aj stíhal a až v prípade, že tak urobí s tým, že prípravné konanie dospeje až do štádia podania obžaloby, súd môže, respektíve musí, posúdiť, či konanie, ktoré je obvinenému kladené za vinu je trestným činom s tým, že právnym posúdením skutku uvedeným v obžalobe nie je viazaný (§ 278 ods. 3 Trestného poriadku), preto ani z hľadiska právnej istoty skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní postupovali pri posudzovaní určitého konania ako trestný čin prijímania úplatku rôzne, nemá žiaden vplyv na právne posúdenie konania obžalovanej v prejednávanej veci.

Pokiaľ ide o rozhodnutie najvyššieho súdu, spisovej značky 1To/14/2022, vo vzťahu k svedkyňi Ing. K.Y. H., ktorá bola spod obžaloby prokurátora spomínaným rozhodnutím najvyššieho súdu oslobodená, najvyšší súd v prejednávanej veci výrok tohto rozsudku v rámci doplnenia dokazovania prečítal z dôvodu, aby mohol upraviť skutkové okolnosti a zo skutkovej vety vypustiť neaktuálnu poznámku o trestnom stíhaní dotknutej svedkyne, každopádne však závermi, ku ktorým dospel najvyšší súd (vo veci 1To/14/2022) po vyhodnotení ním (respektíve súdom prvého stupňa) vykonaného dokazovania, nebol v prejednávanej veci viazaný s tým, že svoje závery, ku ktorým dospel na podklade autonómne vykonaného dokazovania v prejednávanej trestnej veci vyššie odôvodnil.

Súd prvého stupňa teda skutkový stav zistil správne a správne právne ho aj posúdil, pričom najvyšší súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil „len“ z dôvodu zmeny Trestného zákona zákonom číslo 40/2024 Z. z., ktorý je pre obžalovanú priaznivejší. Obžalovaná tým, že v desiatich prípadoch, popísaných v skutkovej vete tohto rozhodnutia, v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo pre seba prijala úplatok, dopustila sa pokračovacieho prečinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona.

Vzhľadom na to, že najvyšší súd zrušil výrok o vine, musel nevyhnutne zrušiť aj výrok o treste a sám o treste rozhodnúť prihládajúc pritom na účel trestu plynúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradenie iných od páchania trestných činov a vyjadrenie morálneho odsúdenia páchatel'a spoločnosťou a na jednotlivé hľadiská ukladania trestu vychádzajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu, úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj doba, ktorá uplynula od spáchania trestného činu, skutočnosť, či páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech a práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté

škodlivým následkom trestného činu.

Obžalovanej poľahčovalo, že pred spáchaním stíhanej trestnej činnosti viedla riadny život. Z tohto dôvodu bolo možné u nej konštatovať poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona.

Priťažujúce okolnosti ani najvyšší súd nezistil.

U obžalovanej bola teda zistená prevaha jednej poľahčujúcej okolnosti pri neexistencii okolností priťažujúcich.

Aplikujúc potom vyššie uvedené zásady pre ukládanie trestov vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona (prihliadajúc pritom aj na všeobecné zásady ukládania sankcií podľa § 33a Trestného zákona), ako aj účel trestu, vychádzajúc z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, dospel najvyšší súd k záveru, že na prevýchovu obžalovanej a ochranu spoločnosti je trest odňatia slobody vo výmere jedného roka, trestom tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, primeraným.

Vzhľadom najmä na priaznivú prognózu nápravy obžalovanej prameniacu zo skutočnosti, že obžalovaná pred spáchaním stíhaného trestného činu viedla riadny život, na nápravu obžalovanej a ochranu spoločnosti, podľa názoru najvyššieho súdu, bezpodmienečný výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, a preto obžalovanej uložený trest odňatia slobody vo výmere jedného roka v súlade s ustanoveniami § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil na skúšobnú dobu dvoch rokov.

Vedením svojho života, plnením si svojich povinností, samozrejme bez protiprávneho konania, či už v podobe trestných činov alebo priestupkov, bude mať obžalovaná možnosť v priebehu skúšobnej doby preukázať, či si takéto dobrodenie zákona zaslúži, teda, že v jej prípade išlo len o ojedinelé vybočenie z inak riadneho spôsobu života, v opačnom prípade, a to aj v priebehu plynutia skúšobnej doby môže súd rozhodnúť, že obžalovaná sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčila, a preto je nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody nevyhnutný.

Vzhľadom na to, že obžalovaná stíhanou trestnou činnosťou získala majetkový prospech, najvyšší súd jej uložil aj peňažný trest v sume 1.000,- Eur (a ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov). Sumu 10.000,- Eur, ktorú obžalovanej uložil súd prvého stupňa považoval za neprimerane vysokú aj za „starej“ právnej úpravy, keď stíhaný trestný čin predstavoval zločin s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody od troch do ôsmich rokov, neodrážajúcu nižšiu závažnosť spáchaného trestného činu spočívajúcu v tom, že obžalovaná si úplatky nepýtala, nepodmieňovala nimi poskytovanie zdravotnej starostlivosti, zdravotnú starostlivosť pacientom riadne poskytla, pričom išlo o vecné plnenia nepatrnej hodnoty, prípadne malé peňažné sumy. Suma 1.000,- Eur, podľa názoru najvyššieho súdu, odráža túto závažnosť spáchaného trestného činu, ako aj okolnosť, že obžalovanej nebol zároveň uložený trest zákazu činnosti. Aj podľa názoru najvyššieho súdu, vzhľadom na už uvedené (obžalovaná si úplatky nepýtala, nepodmieňovala nimi poskytovanie zdravotnej starostlivosti, zdravotnú starostlivosť pacientom riadne poskytla, pričom išlo o vecné plnenia nepatrnej hodnoty, prípadne malé peňažné sumy) nebolo potrebné na obžalovanú pôsobiť zároveň aj trestom zákazu činnosti. S ohľadom na túto skutočnosť obžalovanej uložil vyšší peňažný trest (suma, o ktorú sa obžalovaná obohatila v súhrne zrejme neprevýšila 100,- Eur). Každopádne však s ohľadom na skutočnosť, že obžalovaná sa dopustila desiatich čiastkových útokov, aj keď prijala úplatky skutočne v nepatrnej hodnote, ktoré si nežiadala, na strane druhej zároveň dvakrát prijala aj finančnú sumu, aj keď pomerne nízku s tým, že opakovanosť jej konania a značná nepresvedčivosť (ako to už bolo vyššie naznačené) odmietania úplatkov z jej strany nasvedčujú tomu, že z jej strany išlo o bežný, zaužívaný spôsob správania sa, dospel najvyšší súd k záveru, že na nápravu obžalovanej a ochranu spoločnosti uloženie samostatného peňažného trestu by nebolo postačujúce.

Pokiaľ obžalovaná v podanom odvolaní namietala použitie zásady „ultima ratio“, k tomu je potrebné uviesť, že vzhľadom na formálne chápanie trestného činu, podľa ustálenej súdnej praxe (rozhodnutie

najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 96/2014), túto zásadu je možné použiť len pri prečinoch, u ktorých Trestný zákon v ustanovení § 10 ods. 2 pripúšťa materiálny korektív, a preto súd prvého stupňa k jej použitiu pristúpiť nemohol, vzhľadom na to, že v čase jeho rozhodovania bolo potrebné konanie obžalovanej posúdiť ako zločin.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Aj keď sa Slovenská republika a jej jednotlivé orgány svojou protikorupčnou politikou hlásia k „nulovej tolerancii“, ktorej zásady okrem iného vyžadujú, aby nedochádzalo k zľahčovaniu alebo prehliadaniu akejkoľvek korupcie, korupčného konania alebo správania, aby sa akýkoľvek priestor na beztrestnosť páchania korupcie zmenšoval a odstránil, aby sa u páchatel'ov drobnej korupcie nevytváral pocit kolektívnej neviny, táto zásada nenašla svoj plný odraz v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona. Inak povedané, pokiaľ Trestný zákon vo svojom ustanovení § 10 ods. 2 nestanovuje výnimky jeho uplatniteľnosti pri niektorých trestných činoch, nie je možné jeho použitie ani pri trestných činoch korupcie, ktoré sú prečinmi, vylúčiť, pretože zákonodarca neponechal na úvahu súdu, či naplnenie materiálneho korektívu pri prečinoch zväží alebo nie použijúc striktnú formuláciu „nejde o prečin, ak ...“, ale súd tak musí urobiť vždy, keď ide o prečin, a to aj korupcie.

Posudzujúc jednotlivé hľadiská závažnosti konania obžalovanej plynúce z ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona, aj podľa názoru najvyššieho súdu vzhľadom najmä na okolnosti spáchania trestného, z ktorého bola uznaná vinnou, nie je možné dospieť k záveru, že by jeho závažnosť bola nepatrná. Obžalovaná, ako to už bolo vyššie uvedené sa dopustila desiatich čiastkových útokov, aj keď prijala úplatky skutočne v nepatrnej hodnote, ktoré si nežiadala, na strane druhej zároveň dvakrát prijala aj finančnú sumu, aj keď pomerne nízku, opakovanosť jej konania a značná nepresvedčivosť (ako to už bolo vyššie naznačené) odmietania úplatkov z jej strany nasvedčujú tomu, že z jej strany išlo o bežný, zaužívaný spôsob správania sa, čo záver o nepatrnosti závažnosti jej konania vylučuje. O nepatrnú závažnosť by snáď mohlo ísť za situácie, že by išlo o ojedinelé, jednorazové prijatie daru (nie finančnej hotovosti) na neodbytné naliehanie pacienta po jasnom vysvetlení, že takýto postup nie je potrebný a ani vhodný a podobne.

Nevzhliadnuc dôvody, ktoré by umožňovali vyhovieť odvolaniu prokurátora, najvyšší súd jeho odvolanie ako nedôvodné zamietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.